

Külföldi Jatekszin Kiadja a magyar todos tarsasag.
(Ausländische Schaubühne.). 17. Romeo es Julia.
Szomorujatek 5 felv. Magyarizta Naraji Naray Antal ...

Trattner

Pesten; Budapest 1839

Signatur: 55627-A.17

Barcode: +Z174550107

Zitierlink: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ174550107>

Umfang: Bild 1 - 188

Nutzungsbedingungen

Bitte beachten Sie folgende Nutzungsbedingungen: Die Dateien werden Ihnen nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke zur Verfügung gestellt. Nehmen Sie keine automatisierten Abfragen vor. Nennen Sie die Österreichische Nationalbibliothek in Provenienzanangaben. Bei der Weiterverwendung sind Sie selbst für die Einhaltung von Rechten Dritter, z.B. Urheberrechten, verantwortlich.

Hinweis: Das Dokument enthält hinterlegte Textdaten, die eine Suche in der Datei ermöglichen. Diese Textdaten wurden mit einem automatisierten OCR-Verfahren ermittelt und weisen Fehler auf.

BIBLIOTHEK
55.627-A

Alt-

55627-A

KÜLFÖLDI JÁTÉKSZÍN.

KIADJA

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG.

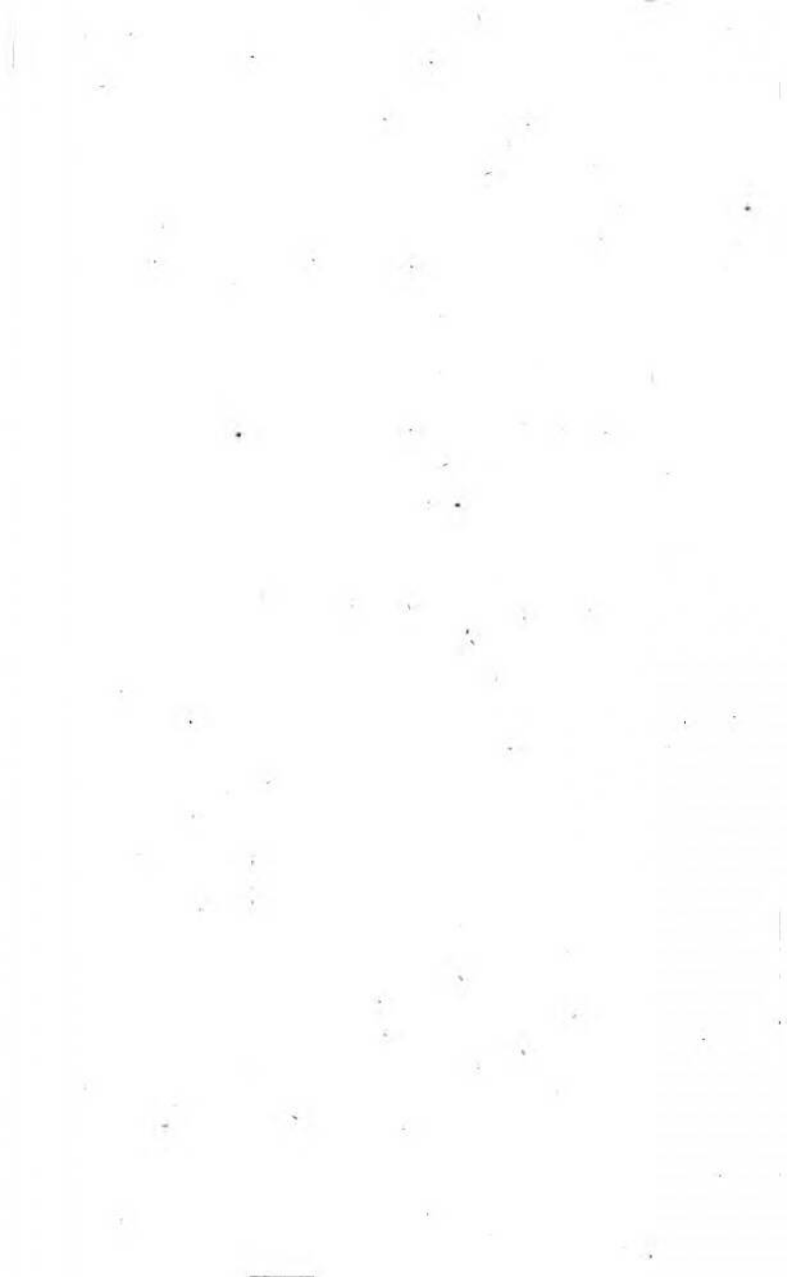
TIZENHETEDIK KÖTET.

ROMEO ÉS JULIA.

BUDÁN,

A' MAGYAR KIR. BGYETEM' BETŰÍVEL.

1839.

ROMEO ÉS JULIA.

SZOMORÚJÁTÉK

ÖT FELVONÁSBAN.

SHAKSPEARE UTÁN

MAGYARÁZTA

NÁRAJI NÁRAY ANTAL,

TEK. NS. ARAD, CSANÁD, KRASSÓ, ÉS CSONGRÁD
VÁRMEGYÉK' TÁBLABÍRÁJA 'S TÖBB TEKINT. URADAL-
MAK' ÜGYVISELŐJE.

BUDÁN,

A' MAGYAR KIR. EGYETEM' BETŰIVEL.

SZEMÉLYEK.

ESCALUS, veronai herczeg.

PARIS, ifjú nemes, a' herczeg' rokona.

MONTAGUE } Két háznép' fejei, kik egymással
CAPULET } viszátkodásban élnek.

EGY ÖREG, Capulet' nagybátyja.

ROMEO, Montague' fia.

MERCUTIO, a' herczeg' rokona.

BENVOLIO, Montague' kisöccse, 's Romeo' barátja.

TYBALT, Capuletné' kisöccse.

LÖRINCZ BARÁT, szent Ferencz' szerzetéből.

JÁNOS BARÁT, ugyan azon szerzetből.

BOLDIZSÁR, Romeo' inasa.

SÁMSON }
GERGELY } Capulet' inasai.

ÁBRAHÁM, Montague' inása.

GYÓGYSZERÉSZ.

HÁROM HANGÁSZ.

KARÉNEK.

EGY GYERMEK.

PARIS' ápródja.

PÉTER, Capuletéknél szolga.

EGY TISZT.

MONTAGUENÉ.

CAPULETNÉ.

JULIA; Capulet' leánya.

DAJKA Julia mellett.

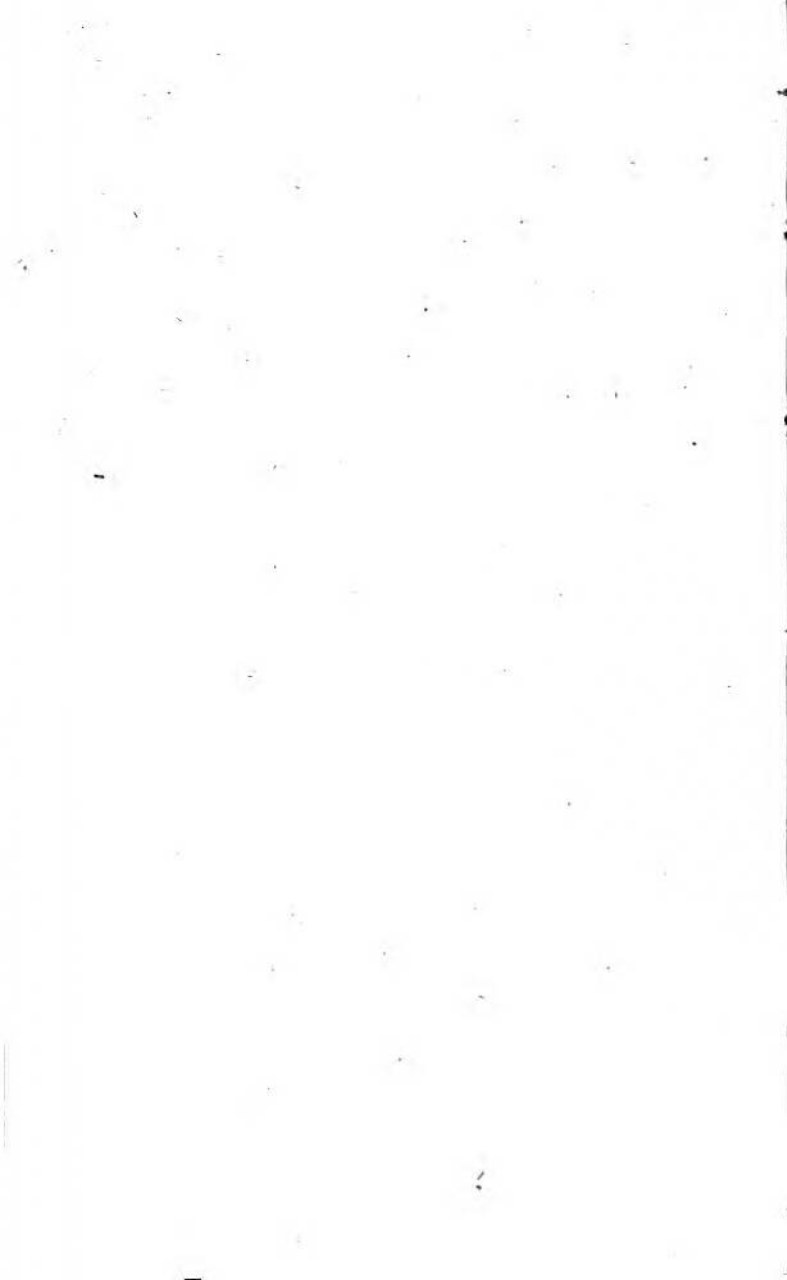
Veronai polgárok; több férjfiak, asszonyok, kik a' két háznak rokonai. Átorczások. Örök. Éji örök.

Kiséret.

A' játék' helye Verona. Egyszer az V, Felvonásban Mantua.

ELŐSZÓ.

Szép Veronában, hol színünk' helye,
Egy pár egyenlőn nagy rangú család'
Haragja újra zendülést szüle,
'S polgár kéz polgár vértől lesz galád.
E' két nagy ellen' átkos vériből két
Boldogtalan szerelmes születik,
Kik halva atyjaik' versenkedését
Bús végenyészttökkel betemetik.
Halált szülő szerelmök' szörnyü volta
'S szülőik' mérgének nem enyhülése,
Mellyet ki csak magzatjok' vére oltá,
Lesz most szívünk' két órai működése.
Csak túrve halljátok; gyorsak leszünk,
'S mi itt hibás, mindent jóvá teszünk.

ELSŐ FELVONÁS.

ELSŐ JELENET.

Köztér.

SÁMSON és GERGELY.

Kardokkal és vértékkel fegyverkezve föllépnek.

SÁMSON.

Gergely, szavamra mondom, piszkot nem tűrünk el.

GERGELY.

Nem, nem; mert úgy szénégetők volnánk.

SÁMSON.

En úgy értem, hogy ha megharagszunk, bajt vívunk.

GERGELY.

Úgy van, míg élünk, bajokkal vívunk.

SÁMSON.

En hamar oda vágok, ha felindittatom.

GERGELY.

Csak hogy nem egy hamar indittatol fel úgy, hogy oda vágj.

SÁMSON.

A' Montague háznak egy ebe is felindit engem.

GERGELY.

Indulni annyit tesz, mint kelni; vitéznek lenni pedig, mint helyt állani. Így, ha majd felindítatol, te elszaladsz.

SÁMSON.

Ama' háznak egy ebe arra indítand engem, hogy helyt álljak. Montaguéik' akármellyik szolgálójának vagy szolgálójának elejébe vágok én.

GERGELY.

A' mi mutatja, hogy te gyenge egy ficzko vagy; mert ha futni kell, a' leggyengébbek futnak előre.

SÁMSON.

Igazod van, 's ezért a' némberek, mint gyengébbek mindig előre bocsáttatnak; 's ezért én majd Montagueék' szolgálait hátra nyomom, 's szolgálóit bocsátom előmbe.

GERGELY.

A' baj csak uraink között, 's köztünk szolgálók között van.

SÁMSON.

A' mindegy, én ádáz leszek, 's miután a' férjfiakon erőt fogtam venni, a' lányokon öntöm ki mérgemet, mindannyinak elveszem pártás fejét.

GERGELY.

A' lányok' pártá — — — —

S Á M S O N.

Igen, igen, a' lányok' pártás fejeit, vagy fejes pártáit, vedd a' milly értelemben akarod.

G E R G E L Y.

Azok vehetik csak valódi értelmében azt, kik majd érzeni fogják.

S Á M S O N.

Érezni is fognak engem, míg csak állhatok; pedig tudja van, hogy én csak izmos egy tetem vagyok.

G E R G E L Y.

Jó, hogy hal nem vagy; ha te hallá lettél volna, tőke hal volnál. Húzd ki szerszámodat, amott jönnek ketten a' Montague házból.

ÁBRAHÁM és BOLDIZSÁR jönnek.

S Á M S O N.

Kinn van meztelen fegyverem, köss beléjük, majd én hátadnak állok.

G E R G E L Y.

Mit? hátomnak állsz 's elillansz?

S Á M S O N.

Ne félj semmit tőlem.

G E R G E L Y.

No bizony, én tetőled félni!

S Á M S O N.

Hogy az igazság részünkön legyen, hadd, kezdjék ők el.

GERGELY.

En majd elmenvén mellettök, görbén nézek rájok, 's vegyék azt úgy a' hogy' tetszik.

SÁMSON.

Vagy inkább a' hogy' merik. En meg majd hüvelykem' rágom nekik, a' mi, ha eltűrik, gyalá-
zat leszén részökre.

ÁBRAHÁM.

Minekünk rágja hüvelykét az úr?

SÁMSON.

En hüvelykem' rágom uram.

ÁBRAHÁM.

Minekünk rágja hüvelykét az úr?

SÁMSON. Gergelyhez.

Részünkön az igazság, ha igent mondok?

GERGELY.

Nincs részünkön.

SÁMSON.

Nem uram, én nem kelmeteknek rágom hü-
velykem'; hanem hüvelykem' rágom uram.

GERGELY. Ábrahámhoz.

Kelmed veszekedni akar uram?

ÁBRAHÁM.

Veszekedni uram? nem én, uram!

SÁMSON.

Ha azt akar kelmed, uram, én készen állok

rá, uram! én szint' olly derék gazdát szolgállok,
mint kelmed, uram.

ÁBRAHÁM.

Nem derekabbat, mint én.

SÁMSON.

Jó, jó, uram!

BENVOLIO távoldadról jő.

GERGELY.

Mondd, hogy derekabbat, — amott jő egy
rokona urunknak.

SÁMSON.

Vajigen, derekabbat szolgállok uram!

ÁBRAHÁM.

Hazudik kelmed.

SÁMSON.

Kardra, ha legény kend. Gergely! most juttasd eszedbe suhogó vágásod'. Küzdenek.

BENVOLIO.

Széledjetek örültek! félre fegyvereitekkel;
azt sem tudjátok, mit cselekedtek. Leveri fegyvereiket.

TYBALT.

E' gyáva fieszkók közt rántasz te kardot?

Fordulj Benvolio! lásd halálodat!

BENVOLIO.

Békét kötök csak, dugd be kardodat,

Vagy jer, segíts szétüznöm e' hadat.

T Y B A L T.

Kardrántva szólsz békről? utálok e' szót
 Miként a' poklot, 's a' Montague nevet,
 'S mint tégedet, te gyáva! véd magad'!

Küzdenek.

A' két háznak több pártosai jönnek, 's a' verekedésbe vegyülnek;
 aztán polgárok érkeznek bankókkal.

E G Y P O L G Á R.

Baltát, dorongot; verjétek le őket!
 Le a' Montagueokkal, 's Capuletekkel!
 CAPULET háló köntösben, és CAPULETNÉ jönnek.

C A P U L E T.

Mi lárma ez? Hé, kardom' hozd elé!

C A P U L E T N É.

Gamót, gamót! kardot te mért kívánsz?

C A P U L E T.

Kardom' ha mondom, vén Montague amott
 Jön, és boszumra kardjával suhogtat.

MONTAGUE 's MONTAGUENÉ jönnek.

M O N T A G U E.

Gaz Capulet te! oh ne tarts, ereszs.

M O N T A G U E N É.

Nem, egy tapodtnyi sem, hogy bajt keress.

A' HERCZEG jó kísérettel.

H E R C Z E G.

Lázadt alattvalók, bék' elleni!
 Aczelt szomszédi vérrel fertezők!
 Nem hallanak? Hé! emberek! vadak! kik

Eretekből ömlő bibor csermelyekkel
 Oltjátok átláz bősötök' tüzét;
 Kinzás alatt le a' baledzetü
 Fegyvert a' véres markokból, 's boszús
 Fejdelmeteknek halljátok szavát:
 Három hiú szó - szülte belczivodás,
 Miattatok vén Montague, 's Capulet!
 Háromszor eldulá immár ez utcák!
 Csendét; 's Verona' agg polgárival
 Levetteté legtisztessé diszöket,
 Hogy békeroszda-fogta agg gerelyt
 Forgatva agg kezökben, rozszda-fogta
 Gyölölködéstek' elnyomják. Ha még
 Útcánkon egykor illy zavart okoztok,
 Haláltok 'a' dij csendünk' vesztieért.
 Még most a' többiek mind elmehetnek,
 De Capulet, kegyed velem jövend,
 'S Montague kegyed megtudni e' dologban
 További kényem', jöjön délután
 Az ó városba, köz törvényhelyünkre.
 'S most el halálos büntetés alatt, mind!

A' herezeg 's kísézői stb. el.

MONTAGUE.

Ki gyúttá föl megint e' régi ortályt?
 Jelen valál-e kezdetén, öcsém?

BENVOLIO.

Szolgáitok, 's ellentekéi már

Hő harcban álltak itt hogy én jövék,
 'S oszlatni őket én kardot huzék,
 Legott a' fortyant Tybalt jött kivont
 Vasával, 's a' mint engemet lehegve
 Bajt vini hitt, a' szellőket feje
 Körött suhogva szegdelé vele.
 Kik sértve nem levén, rá gúnyt sziszegtek,
 'S a' mint mi szúrást, 's vágást váltanánk,
 Tódúlt a' nép, 's pártonként harcba szált,
 Mig herczegünk eljött, 's mind szertevált.

MONTAGUENÉ.

Hol Romeo? te láttad őt ma tán?
 Mint kedvelem, hogy nem volt e' csatán.

BENVOLIO.

Előbb egy órával, hogy sem dicső
 Napunk keletnek fényes ablakin
 Kinéze, engem nyugtalan szívem
 Szabadba vitt; hol árnyas útain
 A' vad fűgésnek, melly várunk körött
 Gyökért nyugatnak ver, már olly korán
 Sétálni láttam, asszonyom, fiad';
 Felé menék, de a' mint észre vett,
 Belebb lopódzék a' sűrűbb ligetbe;
 'S szívét enyémhez mérve, melly minél
 Magányosabb, annál foglalkozóbb,
 Kényére hagyván, kényem' folytatám,
 'S örömet kerültem azt, ki úgy került.

MONTAGUE.

Sok reggelenként látták őtet ott
 Könnyel nevelni a' fris harmatot,
 'S felhőt tetézni bús fohászival.
 De a' hogy' a' nap, a' mindent derítő
 Szétvonni kezdi legmesszebb kelettájt
 Aurora' ágyának árny függönyit,
 El a' világ elől, lakába illan
 Az én sötét fiam, 's magát rideg
 Szobába csukja, 's ablakit betéve,
 Kizárja a' szép napvilágot, és
 Készít magának mesterséges éjt.
 Gyászt, 's szörnyü bajt ér még e' zárt kebel,
 Ha jó tanács okát nem űzi el.

BENVOLIO.

Nagylelkü bátyám! 's nem tudhat'd okát?

MONTAGUE.

Nem én, 's ki tőle sem tanulhatom.

BENVOLIO.

Nem faggatád őt eddig semmikép?

MONTAGUE.

Nem csak magam, sőt több barátim is,
 De ő saját keblének titkosa;
 Saját magához, nem mondom mi hű,
 De olly titoktartó 's magábazárt,
 Olly távol a' kikémlés 's felfödéstől

Mint a' rügy, a' mellyet kaján nyü rág,
 Mig illatos lombját légnek kifejtné.
 'S diszét a' napnak áldozná. De csak
 Tudnók: szivében bút mi sérv fakaszt,
 Gzógyitni úgy vágnánk, mint tudni azt.

ROMEO jó egy kis távolságról.

BENVOLIO.

Imhol jön! álljatok csak félre itt;
 Ha még szeret, kikémlem sérveit.

MONTAGUE.

Kövesse késted' a' kívánt süker,
 Hű vallomása. Jer nőm, félre jer!

Montague 's neje el.

BENVOLIO.

Öcsém! jó reggelt.

ROMEO.

A' nap olyan ifjú?

BENVOLIO.

Most múlt kilencz.

ROMEO.

Óh! a' bús óra hosszú.

Atyám tűnék olly gyorsan innen el?

BENVOLIO.

Ő, és mi bú hosszítja úgy időd'?

ROMEO.

Hogy a' mi kurtíthatná, nem birom.

BENVOLIO.

Szerelemben?

ROMEO.

Ah! kívül,

BENVOLIO.

Szerelmen?

ROMEO.

Kegyén kívül annak kit szeretek.

BENVOLIO.

Óh jaj! hogy Ámor olly szelid alakkal.
Kisértve még is olly vad, 's zord lehet!

ROMEO.

Oh jaj! hogy Ámor békötött szemével
Céljához ösvényt látás nélkül is lel!
Hol lesz ebédünk? Jaj! ki küzde itt?
Ne szólj, tudok már mindent: a' gyűlölség
Sok bajt ad itt, 's többet szerelm. No hát
Zsémbes szerelm! szerelmes gyűlölet!
Oh semmiből először alkotott
Minden! nehézkedvű könnyelműség!
Komoly hiúság! kellő termetek'
Csufos zavarja! ólom toll, hideg tűz.
Oh csillogó füst! 's folyvást éber álom,
Sínlő egészség; mind más mint a' mi.
Ilyen szerelmet érzek én, noha
Szerelmet ebben nem látok soha
'S te nem nevetsz?

BENVOLIO.

Inkább sírnék, öcsém.

ROMEO.

Jó szív! 's miért?

BENVOLIO.

Hogy ennyi kin gyötör

ROMEO.

Igy jár, ki Ámor' korlatin kitör.

Már enkeservem is nyom engemet,

'S búd még segíti nyomni keblemet:

E' szíves érzéssel, mellyet mutatsz,

Felette sok bűmhoz csak többet adsz.

A' szerelem sohajgőzből kelő füst,

Melly szítva tűz, 's szikráz szerelmesek' szeméből,

Gyötörve tó, 's árad szerelmesek' könyéből,

Mi még egyéb? legjámborabb dühösség,

Fojtó boszúság, 's óvó kellemesség.

Adjon meg isten.

BENVOLIO.

Várj megyek veled.

'S megsért, ha itt hagysz, búcsuvételel.

ROMEO.

Hajh! elveszítém én ennen magam' már:

Nem Romeo ez itt, — ő másfelé jár.

BENVOLIO.

Mondd meg komoly lélekkel, kit szeretsz?

ROMEO.

Hát nyögve mondjam azt meg?

BENVOLIO.

Nyögve? nem;

De tréfa nélkül hadd azt értenem.

ROMEO.

Vég rendelést kór tréfából tesz-e?

Ki a' beteghez így szól, nincs esze.

Tréfán kívül hát: én egy nőt imádok.

BENVOLIO.

Közel lelem hát, vélvén hogy szeretsz.

ROMEO.

Derék ijász vagy! — 's szép, kit szeretek.

BENVOLIO.

Szép czélba, szép öcsém, könnyű találni.

ROMEO.

Ezt elhibázod: Amor' nyilai

Őt nem találják; rénye dianai;

'S a' szűzeségnek földve vértjítől,

Sérthetlen Amor' gyermek ivitől.

Nem állja ő a' szép szók' ostromát,

'S nem a' vivó szem' harczát, és ölet

Nem tár a' szentcsaló aranynak is.

Oh gazdag ő bájban, 's azért szegény csak,

Hogy ő kihalván, kincsi is kihalnak.

BENVOLIO.

Megesküvök tehát, hogy szűzen él?

ROMEO.

Meg; 's milly pazarló, a' midőn kimél!

Mert a' szép elsorvadva rényitől,

Utódit is megfosztja ékitől.

Szebb 's bölcsőbb ő; bölcsen szebb, mint gyönyört

Érjen, ha engem kétségig gyötört.

Eskkel fogadta meg, hogy nem szeret; 's én

Ez eskben halva élek, azt beszélvén.

BENVOLIO.

Engem kövess; felejts gondolni rá.

ROMEO.

Gondolni, ah! szólj, mint felejtsek én?

BENVOLIO.

Adj több szabadságot szemednek, és

Más szépre is figyelj.

ROMEO.

Ez arra út,

Hogy bájait még szebbeknek találjam:

A' boldog álarcz, a' melly kellemes

Nők' homlokát csókolja, rút színével

Eszünkbe hozza, hogy szépet takar.

A' megvakúlt el nem felejtheti

Szemének elhúnyt felséges világát.

Mutass nekem bár szebbnél szebb leányt,

Szépsége jegyzék lesz, hol olvasom,

Hogy még e' szépnél is ki szebb. Feledni
Te nem tanitsz meg. Ég veled! megyek.

BENVOLIO.

Ha nem fog e' tan, tartozód legyek.

MÁSODIK JELENET.

Uteza.

CAPULET, PARIS, 's EGY INAS.

CAPULET.

Montaguera hát, mint rám, egy büntetés
Van szabva; 's vélem, két illy agg legénynek
Békén maradnunk nem lesz olly nehéz.

PARIS.

Ti, tiszteletben vagytok mind a' ketten,
És kár, hogy olly hosszan czivódtatok.
De nagysád! már most kérelmemre mit mond?

CAPULET.

Mit már előbb is mondtam; gyermekem;
Még a' világban eddig idegen,
Még csak tizennégy évcserét se' látott.
Még elvirúlhat disze két nyarának,
Mig azt hihetjük, hogy megért arának.

PARIS.

Ifjabbak is boldog szülők levének.

CAPULET.

'S korán romoltak, kik korán levének.
Elnyelte a' föld már minden reményim',

Földemnek ő reménydús hölgye még.
 Ám kérd 's szerezd meg vonzalmát szívének,
 Akartom tézni csak részét övének;
 Ha ő reá áll, választási kénye'
 Körébe' fekszik atyja' véleménye.
 Estére én egy ó szokásu tort
 Adok, 's hívek rá szép vendégi sort,
 Kik kedvesim 's te köztök egy leendsz.
 Legkedvesebbimből, ha eljövendsz.
 Nálam ma földön olly csillagsereg lejt,
 Melly még az ég' fényére is homályt ejt.
 Milly kedvteléssel fürge ifjak élnek,
 Midőn nyomába a' rest, sánta télnék
 Himes tavasz hág, ollyan drága kéjjel
 Fog várakozni házam rád ez éjjel,
 A' gyenge nő-bimbók között; keresd
 Ki ott a' legjelesbbet, 's azt szeresd.
 A' sok között lánykám is ott leszen
 A' számban, ámbár számot nem teszen.
 Jövel velem! Hé ficzkó! menj, 's ügesd be
 Veronát, és kik írvák e' levélbe'
 (íratot ád neki)
 Keresd fel, és mondd: szíves gazda vár
 Rájok lakomban, melly kéjőkre tár.
 Capulet és Paris el.

I N A S.

Azokat keressem fel, kiknek nevei itt írva
 vannak? Meg van írva: hogy a' vargának rőf-

jére, a' szabónak sámfájára, a' halásznak ecsetére, és a' festőnek hálóira legyen gondja; De engem azon személyek' fölkeresésére küldenek, kiknek nevei itt írva vannak, 's én sehogy' rá nem mehetek, hogy eltaláljam, micsoda neveket ír de az író személy. Tudósokhoz kell, látom folyamodnom. — Épen jókor.

BENVOLIO 's ROMEO jönnek

BENVOLIO.

Kimarja, tatt! egy tűz a' más' sütését,
Enyhíti egy kin a' másik' döfését.
Ki forgva szédült, forgva helyre tér,
Enyészik egy baj, hogy ha másik ér.
Vég csak szemedbe némi új ragályt,
'S a' régi' senyvedt mérge lel halált.

ROMEO.

Az útifű igen hasznos szer annak.

BENVOLIO.

Ugyan minek? kérlek.

ROMEO.

Tört lábaidnak.

BENVOLIO.

Mi? Romeo! bűsz vagy?

ROMEO.

Nem bűsz, de jobban megkötözve, mint

Börtönbe zárt bűsz, a' kit ostoroznak,
'S éhhez kineznek 's — — jó estét legény!

IN A S.

Isten megáldj! olvasni tud kegyed?

R O M E O.

Igen szerencsém' zordon végzetemben.

I N A S.

Talán azt könyv nélkül tanulta meg az úr;
de kérem, eltud-e olyasmit olvasni, a' mit lát?

R O M E O.

Mért nem, ha ismerem a' nyelvet 's betűt.

I N A S.

Az úr nyiltan megvallja. Jó szerencsét!

R O M E O.

Megállj, tudunk olvasni, jámbor!

Olvas.

Martino ur, neje és leányai; gróf Anzelm,
és gyöngyörű húgai; özvegy Vitruvisné asszony,
Placentio ur, 's kedves kishúgai; Mercutio úr,
és testvére Valentin; nagybátyám Capulet, neje
és leányai; szép kishúgom Rozsa; Livia; Valen-
tio úr, és unoka testvére Tybalt; Lucio, és a'
virgoncz Helena.

Visszaadja az iratot.

Szép társaság. Hová kell menniek?

I N A S.

Fel.

R O M E O.

Hová?

I N A S.

Lakunkhoz, egy kis esti étre.

R O M E O.

Kinek lakához?

I N A S.

Hm! uram' lakához.

R O M E O.

Vagy úgy, 'előbb ezt kelle kérdenem.

I N A S.

No már most megmondom hát kérdés nélkül: az én uram a' nagy és dús Capulet; és ha kegyed nem a' Montague házból való, jőjön fel, kérem, hozzánk, 's üritsen ki vagy egy palaczkot. Minden jókat!

B E N V O L I O.

Ez ó szokásu torban Capuletnél
Lesz a' szép Róza is, kit úgy szeretsz,
Verona' minden bámúlt szépivel.
Légy ott, 's fogultlan szemmel mérd azokkal
Őt össze csak, kiket majd mutatok,
'S varjat lelendsz hattyúdban, fogadok.

R O M E O.

Ha ájtatos vallása csalt szememnek,

Könyűim úgy hát tűzzé váljatok,
 'S égjen hazugként össz' e' két eretnek
 Kiket árjaitokba nem fojthattatok.
 Ő nála szebb? mását se' látta még
 A' nap, mióta mindent látva ég.

BENVOLIO.

Szépnek leléd, la! a' magán levőt,
 Mind két szemed magával mérve őt;
 De mérd csak e' két kristály mérlegedbe'
 Őt össze más lánynyal, ki majd szemedbe
 Tűnend a' torban, 's ott csillogni fog,
 'S ő majd alig fénylik, ki most ragyog.

ROMEO.

Jó, elmegyek, nem olly csillagra lelni,
 Hanem sajátom' csillogtán legelni.

HARMADIK JELENET.

Terem Capulet' házában.

CAPULETNÉ 's a' DAJKA.

CAPULETNÉ.

Hol van leányom? Dajka! hívd ide.

DAJKA.

Pártámra! még tizenkét évű voltam,
 Már hívtam őt. — Hé báránykám! galambom!
 Ur isten! ah hol e' lány? Hé Julis!

JULIA jövet.

Mi baj? ki hí?

DAJKA.

Anyád.

JULIA.

Imhol vagyok, nagysás szülém! mi tetszik?

CAPULETNÉ.

A' tárgy im' ez: menj felre dajka csak
Titkos szavunk van. — Jer, jer vissza dajka!
Meggondolám jobban, hallhadt tanácsunk';
Te jól tudod, lányom már szép korú.

DAJKA.

Lelkemre! perczre megmondom korát.

CAPULETNÉ.

Nincs még tizennég.

DAJKA.

Rá tenném tizennég

Fogam', de búmra! már csak négy vagyon,
Hogy nincs tizennég; mától mennyi csak
Szent Péter?

CAPULETNÉ.

Két hét, és túl rajta még

DAJKA.

Túl avvagy innen, épen akkoron,
Szent Péter' éjén lészen ő tizennég.
Zsuzsám és ő, isten nyugoszsza meg
Minden keresztény' lelkét! egy korúk
Voltak. Zsuzsám' már isten elvevé:
Én őt nem érdeklém; de mint jelentém,

Szent Péter' éjén leszen ő tizennégy;
 Az ő, hitemre! jól emlékezem:
 Tíz éve 's egy, hogy földrengés vala,
 És épen az nap', oh én azt soha
 El nem felejttem, választám el őt;
 Emlőmre ürmöt tettem akkor én,
 Az ő galambbúgnál kinn ülve a' napon.
 Nagysád urunkkal Mantuába mentek.
 Ez ám a' fej! de mint mondám elébb,
 Midőn az ürmöt emlőm' bimbaján
 Megízélé, 's megérzé hogy fanyar,
 A' kis bohó! milly durczás lön, 's csecsemmel
 Mint harcza szállott. — Reccs! szolt a' galambbúg,
 Nekem se' kelle több, 's eloldalék
 'S annak jelenleg tiz 's egy éve múlt,
 Mert már magán állt akkor, 's a' keresztre
 Mondom, bizzegve jócskán futkosott is.
 Mert az nap előtt betörte homlokát,
 És Férjem, isten irgalmazz neki!
 Vig egy legény volt, vette őt fel. Ejha!
 Ugymonda: arcra kell esmed? de csak
 Érjek eszed meg, majd hanyatt esel.
 Igen Juliska? és — szűz szent anyám!
 A' kis hamis nem sirt, 's mondá: igen.
 'S most látni: mint lesz tréfából való!
 Fogadni mernék, érjek bár ezer
 Évet, felejtni én ezt nem fogom.

Igen Julis? szolt ő, 's a' kis bohó
 Megszűne rini, és mondá: igen.

CAPULETNÉ.

Erről elég már; kérlek csendesedjél.

DAJKA.

Igen, nagysád! de most is kell nevetnem,
 Hogy rini megszűnt, és mondá igen.
 Pedig, biz' isten! olly nagyságu búb
 Kelt homlokán mint egy kis jérczemony;
 Nyers egy ütés, de sirt is hangosan.
 Ej! mondá férjem: arczra kell-e esned?
 De légy korosb csak, majd hanyatt esel.
 Igen Julis? 's csitt lett, 's mondá: igen.

JULIA.

És csitt te is, kérlek, csitt dajka! mondom.

DAJKA.

Csitt; kész vagyok már. Ég vegyen kegyébe
 Legszebb bubám te a' kit szoptaték!
 Ha nászodat megérnem eshetik,
 Nincs több kíváratom.

CAPULETNÉ.

Nász; épen e' tárgy az, mellyről beszélni
 Szándékozám. Szólj lányom Julia!
 Mint tartja kedved a' férjhezmenést?

JULIA.

Olly disz az, a' mellyről nem álmodom.

D A J K A.

Disz! oh ha dajkád nem magam valék,
Azt mondanám, bölcseséget szopál.

C A P U L E T N É.

Jó jó, de gondolkozzál most felőle,
Te nálad ifjabb 's nagy tekintetű
Sok hölgy szülő lett városunkban itt;
'S ha nem csalódom, én gyengébb koromban
Anyád valék, mint mellyben még te lány
Vagy. Szóval, a' derék Paris nejlül kér.

D A J K A.

Derék, kisasszony szép mint a' világ,
Viaszból öntve sem lehetne szebb.

C A P U L E T N É.

Verona' nyarának nincsen olly virága.

D A J K A.

Virág, biz' isten! egy való virág.

C A P U L E T N É.

Mit szólsz, szerethetnéd-e hát az úrfi?
Estére meglátod torunkban őt.
Olvasd ki ifju Paris' arcza' könyvét,
'S lelj kéjt, a' mellyet szépség' tolla irt ott.
Vizsgálj ki minden egyező vonást,
'S lásd, mint tökélyesíti egy a' mást.
'S mi még homályos e' szép könyviben,
Leld azt szemének írva széliben.

Ezen jeles szerelmes könyv 's szabad szív
 Kötésre vár csak, hogy legyen becsesb miv
 Tengerben a' hal; 's kívül szép alakban
 Nagy dísz, ha rejtve belső bája is van.
 Dicső azon könyv, sok' szemébe' melly
 Arany csatokban arany regét csuk el.
 Így mindenében, mit bír részt kapandsz,
 Ót birva, és te meg még sem fogyandsz.

D A J K A.

Fogy? hizik inkább a' nő férjfitől.

C A P U L E T N É.

Szóval: Parisnak tetszik hát keze?

J U L I A.

Meglátom, a' látás tetszést szül-e?
 De szemnyilam mélyebbre nem hatand,
 Mint engedelmed rá erőt adand.

E G Y I N A S jövet.

Nagyságos asszony! a' vendégek itt vannak,
 's a' vacsora feladva. Nagyságod váratik, a' kis-
 asszonyt kérdezik, a' dajkát a' kamrában szí-
 dalmazzák 's minden zavarban van. Nekem men-
 nem kell szolgálatukra; instálom, tüstént köves-
 senek.

C A P U L E T N É.

Mindjárt. Leányom! Paris vár reád.

DAJKA.

Menj; vig napodra ég vig éjet ád. El.

NEGYESEDIK JELENET.

Utcza.

ROMEO, MERCUTIO, BENVOLIO, öt vagy hat állovezéssel,
fáklyákkal 's egyebekkel.

ROMEO.

Mentségül elmondjuk hát e' beszédet?
Vagy védbeszéd nélkül menjünk be csak?

BENVOLIO.

Illy bőbeszédűség már nem szokás.
Nem kell nekünk fátylos szemű Cupido
Ki tarka lécz ijat hord mint tatár,
'S a' hölgyeket vázként ijesztgeti,
Sem olly köszöntő, melyet könyv-betéve
Mondnak hebegve a' sugó után,
Hogy bé mehessünk. Ám hadd tartsanak
Kiknek kívánnak minket, mi velők
Tartunk vagy egy pár tánczban, 's elmegyünk.

ROMEO.

En nem poroszkálok, fáklyát nekem!
Világ sötétnek kell, 's én az vagyok.

MERCUTIO.

Nem, nem! te tánczolsz kedves Romeo!

R O M E O.

Nem én, ti nektek fürge lelketek
 A' tánczczipőkhez, nékem lelkem ön,
 'S úgy földre nyom, hogy kelni sem bírok.

M E R C U T I O.

Vedd kölcsön Ámor' szárnyát, mint szerelmes,
 És szállj azon köz korláton fölül.

R O M E O.

Mélyebbre szálla én belém nyila,
 Hogysem magasra szálljak könnyű szárnyán;
 'S úgy kötve tart, hogy kába kinomon
 Túl egy tapodtnyit sem mocczanhatok.
 Súlyos tehrétől hajladok le én.

M E R C U T I O.

Ha rá hajulsz, úgy őt te terheled.
 Fölötte nagy tehr egy olly gyenge lénynek.

R O M E O.

Hát gyenge a' szerelem? Fölötte zord az,
 'S fölötte vad, zajgó, 's szúr mint tövis.

M E R C U T I O.

Ha a' szerelem zord hozzád, légy viszont,
 'S szúrd vissza őt ha szúr, 's legyőződ őt.
 Adj egy tokot, hadd földjem el pofám'.

Álarczot teszen föl.

Álarczra álarczot; mi gondom az,
 Milly kandi szem kémel rutalmakat.
 Itt e' viasz homlok, pirúljon értem.

BENVOLIO.

Kopogjatok be, rajta! 's benn levén,
Mindenki fogjon tánczhoz emberül.

ROMEO.

Fáklyát nekem! csiklandják vig hiúk
Az érzeketlen pallót sarkaikkal,
Mert rólam azt jóslá egy ősapám,
Hogy gyertyatartó-csak, 's néző leszek.
Javában a' táncz, 's én tikkadt vagyok.

MERCUTIO.

Tikkad ki ingoványban süppedez,
De téged Ámor' ingoványiból
Kivontatunk mi, légy ben bár fülig.
Jerünk, naponnan gyertyázunk mi itt.

ROMEO.

Már azt nem.

MERCUTIO.

Értem: mint nap' fényivel
Lámpát, tüdőnk' itt úgy fecsérjük el.
Jó szándokunk' nézd, mert ötször teszünk
Szerinte, míg egyszer tudná eszünk.

ROMEO.

Jó, bálba menvén, most is szándokunk,
'S még is bolondság.

MERCUTIO.

Mért? hadd hallanunk.

ROMEO.

Az éjjel egy álmom volt.

MERCUTIO.

Nékem is.

ROMEO.

'S tiéd mi volt?

MERCUTIO.

Hogy álom csal 's hamis,
'S az álmodók igen gyakran hazudnak.

ROMEO.

Álmuk való hát, mert alván hazudnak.

MERCUTIO.

Mab fejdelemné volt látom tenálad;
Bábája a' tündéreknek, ki nem
Nagyobb alakban jár, mint olly agátkő,
Mellyet tanácsnok fő ujján visel,
'S parány- fogattól vonva hajt keresztül
Az alvó embereknek orrain.
Tetője hintájának sáskaszárny,
Küllőit hosszú póklábak teszik.
'S van hámja a' legvékonyabb pókszövetből;
'S gyepelője hold' nyirkos sugáriból,
Korbácsa hárttyából van, és nyele
Trücsökesontból, 's kocsisa egy deres
Gubáju pondró, melly felényi sincs,
Mint a' leány' rest ujjából kivájt
Kerek nyüvecske. Hintaja üres
Mogyoró, a' mellyet mókus gazda gyárt,
Vagy agg szipoly — bognári hajdan óta
A' tündéreknek, 's éjenként imilly

Pompába' hajt át a' szerelmesek'
 Ágyán, 's szerelmet álmodnak legott.
 Az udvaronc' térdén, és bókolást,
 Ügyésznek ujján, 's perdi'j' álmodik;
 A' hölgyek' ajkin, 's csókról álmodoznak
 Legott; kiket gyakorta a' boszus Mab
 Kis pörsenésekkel kinoz, mivel
 Léleketök nyalánkságtól romolt.
 Majd udvaronc' orrán hajt át megint,
 'S új tisztet űzöl ez ki álma közt.
 Majd meg tized kokastollal jön az
 Alvó pap' orrát megcsiklandani,
 'S legott egyéb fáráról álmodik.
 Nékor meg a' bajnok' nyakán megy el,
 'S idegen torokmetszésről álmodik,
 Lesről, spanyol kardról, és bástyarásról;
 Öt ölnyi mély duskáról; 's hirtelen
 Dob szól fülében; fölrezen, 's figyel,
 És így ijedten egy két szitkot ejt
 'S ismét elalszik. 'S e' Mab az, ki össze-
 Kuszálja éjjel a' lovak' sörényit,
 'S csepszett hajokban lengyel fürtöt edz;
 Melly felbomolván, sok veszélyt jelent.
 És e' lidércz az, melly a' lányokat
 Hanyatt fektőkben nyomja, és előszer
 Tanítja őket, mint tartsák magok'
 Hogy jó viseltű nők lehessenek.
 Ez az, ki a' — — —

ROMEO.

Csitt, csitt Mercutio,
Te semmiségeket fecsegsz.

MERCUTIO.

Igaz,

Álmok beszédim, a' mellyek henye
Agynak szülötti; 's nem más, mint üres
Abrándozástól lettek, melly amolly
Hig testü, mint a' lég, 's állhatlanabb
Szélnél is, a' melly most éjszak' fagyos
Keblén hizelg, 's majd mérgesen lövel
El tőle, és a' harmatot szítáló
Délszak felé fordítja arczait.

BENVOLIO.

'S minket magunktól fú el e' szeled,
Már estebédelték, 's későn jövünk.

ROMEO.

Sőt, félek én, korán; mert olly jövőt
Sejt lelkem, a' melly a' csillagzatok közt
Függ még, 's ez éji torral zordonúl
Fog szörnyü végzetéhez, 's a' gyülölt
'S keblembé zárt létnek kora halál'
Gaztété által majd véget vetend.
De a' kinél pályám' kormányja van
Vezesse sajkám'. Rajta fürge ifjak!

BENVOLIO.

Verjétek a' dobót.

ÖTÖDIK JELENET.

Palota Capulet' házánál.

Ácsorgó hangászok 's inasok.

ELSŐ INAS.

Hol Tepsi, hogy nem segít az asztalt felszedni? — Adta buta tányérnyalója! ügyetlen elősdije!

MÁSODIK INAS.

Csak rút egy dolog, ha az udvariság egészen egy vagy két ember' kezében áll; 's ezek még hozzá mosdatlanok is.

ELSŐ INAS.

El a' karszékekkel! toljátok félre a' pohárszéket. Lássatok az ezüstneműkhöz. Pajtás! tégy el egy darab marczipánt számomra, és ha szeretsz, eresztesd be a' kapussal Malomkő Zsuzsát, és Ilonát. — Antal! Tepsi!

MÁSODIK INAS.

No ficzkó! készen állunk.

ELSŐ INAS.

A' nagy teremben keresnek, kérdeznek, 's hívnak bennünket.

MÁSODIK INAS.

Hiszen csak nem lehetünk itt is ott is. Rajta
ficzkók! serénykedjeteK egy darabig, 's minden
azé legyen, ki legtovább él. Hátra vonúlnak.

CAPULET 's mások a' vendégekkel, 's álarczásokkal jőnek.

CAPULET.

Isten hozott urak! hölgyink, a' kiknek
Nem gyötri lábok' tyúkszem, tánczra hínak.
No's hölgyim! a' táncznak most mellyiteK
Térend ki? Az, ki még most is vonakszik,
Eskünni mernék, tyúkszemes. He he!
Közel tapinték, nem de most? Hozott
Isten barátim! volt a' nap, midőn
Álarczba rejtve én is tudtam olly
Regét susogni a' szép hölgy' fülébe,
Melly tetszhetett. De vége, vége már.
Isten hozott urak! No lantosok,
Most rajta! fújátok. — Helyet, helyet!
PörögjeteK lyánkák! A' hanga szól, 'z tánczolnak.

Még több világot

Ti gaz fiúk! 's az asztalokkal el,
'S olcsátok a' tüzet, fölötte hő
A' ház. Hah! épen jókor érkezett
E' nem reménylett tréfa! Űlj le hát,
No űlj le bátya Capulet! Mi már
Tánczos korunkon régen túl vagyunk.

Hány éve már, hogy álarczban valánk
Utószor?

MÁSODIK CAPULET.

Boldog asszonyunkra! harmincz.

ELSŐ CAPULET.

Mit? bátya! annyi nines, ah annyi nines!
Lucentio' menyekzőjének épen
Püncüsdre leszen úgy mintegy huszon -
Öt éve, 's akkor lárvások valánk.

MÁSODIK CAPULET.

Több éve annak. Már korosb fija.
Harmincz az is van.

ELSŐ CAPULET.

'S nékem mondd azt?

Két év előtt még gyámfi volt fija.

ROMEO.

Mi hölgy az, a' ki úgy dúsítja ott
Ama' nemes' kezét?

INAS.

En nem tudom.

ROMEO.

Ó! ő tanítja a' fáklyát ragyogni.
Szépsége úgy függ a' zord éjszakán,
Mint drága gyémánt a' mór hölgy' nyakán;
Oh drága szépség, mennyit föld nem ér!
Eldelni illy dús kincset oh ki mér?
Úgy tündökölsz te társnéid fölött.

Mint a' fehér galamb hollók között.
 A' táncz után kikémlem nyúghelyét,
 S' boldog kezem! megérinted kezét.
 'S szerettem én már? Esküdd el szemem!
 Most láttam én csak szépet, eddig nem.

TYBALT.

Hangjára nézve ez Montague leszen.
 Fuss kardomért, hé ficzkó! — Még ide
 Mer jöni a' gaz, fintorarczba rejtve,
 Hogy gúnyolódják itt torunk felett?
 Ősim' dicső nevére mondom, én
 Bűnnek se' tartnám, gaz fejét vevén.

ELSŐ CAPULET.

No's hát te mit dúlsz - fúlsz? hadd értenünk.

TYBALT.

Bátyám, ez itt Montague, gaz ellenünk,
 Ki csak boszúnkra és a' végre jött,
 Hogy csúfolódják itt torunk fölött.

ELSŐ CAPULET.

Az ifju Romeo?

TYBALT.

Ő, a' czudar.

ELSŐ CAPULET.

Mara!j nyugodtan jó öcsém! bocsásd őt.
 Viselte illő, és nemes. 'S valót
 Szólván, Verona kérkedik vele,

Mint egy szerény 's erényes ifjuval.
 Én városunknak minden kincseért
 Nem sérténém meg itt házomban őt.
 Azért maradj hát nyugton, 's rá se' nézz.
 Tetszésem ez, 's ha azt te tiszteled,
 Légy nyájas arczu; oszlasd el borúját:
 A' vigalomhoz rosszul illik az.

TYBALT.

Hol illy gaz is vendég, ott illik az.
 Nem tűröm én őt itt.

ELSŐ CAPULET.

El kell pedig.
 El kell uracskám! mondom. Rajta csak!
 Ki hát az úr itt? én-e, vagy te tán?
 Csak rajta! Ő nem tűri el!? teremtőm!
 Még zendülést szerz vendégim között.
 Csak nézze bár ki a' torzadt kokast!

TYBALT.

Hát nem kudarcz ez? bátyám!

ELSŐ CAPULET.

Rajta csak
 Te szemtelen kölyök! Hát így vagyunk?
 Torkodra forr még e' csiny. Már tudom mit:
 Épen neked kell lenned ellenem!
 Jókor, valóban. Jól van kedvesim:
 Lódulj te kotnyeies, 's vesztteg maradj; vagy —

Még több világot, hé! ahhá gyalázat!
Majd csendre birlak! Vigán lelkeim!

TYBALT.

Erötetett türes - 's kész szánt haragnak
Dúl harcza bennem, 's tagjaim vonagnak.
Megyek; de még e' rút önbétolás,
Bár üdve mostan, néki poklot ás.

ROMEO Juliához.

Oh szent ereklyetár! ha e' silány kéz
Megfertez, add ez édes büntetést:
Ajkam, piruló két zarándok im kész,
Enyhíteni csókkal a' zord érintést.

JULIA.

Ne bántsál kezéd' jó vándor! arra nincs ok,
A' kézszorítás hódulást jegyez;
Szentek' kezéhez is nyúlhat zarándok,
'S kéz kézbe' szent zarándok' csókja ez.

ROMEO.

Hát nincsen ajkuk, szentek - 's vándoroknak?

JULIA.

Istent imádás a' szép tiszt azoknak.

ROMEO.

Hagyd drága szent hát: ajk kézként tegyen.
Imád, ne hagyd, hogy hit kétté legyen.

JULIA.

Nem mozdul a' szent, bár kérést megád.

ROMEO.

Ne mozdulj hát, míg meg lesz, mért imád.

Megcsókolja.

Most ajkad ajkimról bűnöm' levette.

JULIA.

Ugy a' levett bűn ajkaimra jött át.

ROMEO.

Bűn ajkaimról? oh szívem-szerette
Pirongatás! add vissza bűnömet hát.

JULIA.

Te csókolódni mesterségesen tudsz.

DAJKA.

Anyád, kisasszony! egy két szóra hí.

ROMEO.

Ki e' kisasszony' anyja?

DAJKA.

Hejh! uracskám,

Az ő szülője e' ház' asszonya,
Egy höly, erényes, és bölcs, és szelíd;
Lányát, kivel szólál, én szoptatám.
Hidd el, ki birni fogja, kincsre lel.

ROMEO.

Oh gyászos ismeret! hát Capulet?
Ugy éltem ellenségem' sarcza lett.

BENVOLIO.

Jerünk, a' vigság már fogytán vagyon.

ROMEO.

Félek, hogy úgy, 's ez aggaszt olly nagyon.

ELSŐ CAPULET.

Ne még, urak! kár már készülnötök.

Még egy bohókás kis tor vár reánk.

Csak nem maradtok hát? No jó, vegyétek

Hálám nemes barátim! jó 'jszakát!

Szövétneket még hé! aztán fekünni!

Hah! bátya! A' másik Capulethez.

Ugyse' már lejár az éj,

Biz' én lefekszem.

El mind, csak Julia, 's a' dajka marad.

JULIA.

Jer dajka! jer, mondd meg, mi úr az ott?

DAJKA.

Tiberio' örökje és fija.

JULIA.

Hát a' ki épen most veszen bucsút?

DAJKA.

Ifjú Petruchio, mint gondolom.

JULIA.

'S ki azt kíséri, 's nem tánczolt, ki az?

DAJKA.

Azt nem tudom.

JULIA.

Kérdd meg nevét, menj! 's van ha nője már,
Ugy a' menyekző ágy rám sirba' vár.

DAJKA visszajövéen.

Azt mondja, Montague, 's Romeo neve.
Nagy ellenségtek' egyetlen fija.

JULIA.

Hát hő haragban hő szerelem terem?
Korán láttam, hajh! 's későn ismerem;
Bennem csodásan kél a' szerelem:
Gyűlöltem ellenségem' kedvelem.

DAJKA.

Mi az, mi?

JULIA.

Egy vers, épen most taníta
Egy tánczosom meg rá. Belül Juliát kiálják.

DAJKA.

Menek, menek.

Jerünk, vendégink mind elmentenek.

El.

KARÉNEK.

Most az agg vágy halva fekszik.

Hült sziv a' halotti ágy;

'S ifju érzet kel helyébe

Melly örökje lenni vágy.

A' szép, a' kiért sohajtott

A' szerelm, 's halált kívánt,
Szíves Juliához mérve

Nem szép, 's gőgje már nem bánt,
Romeo szerettetik most,

És szeret: szembájaik
Egykép büvölék meg őket

Ah! de szörnyek sorsaik!
Annak, úgy vélt ellenéhez

Kell bajában futnia;
'S ennek, Ámor' édes étkét
Félve tőrről lopnia —

Romeo ellenek véelve

Nem lel útra, hű kebelt
Esküdözni, mint szerelmes

Tesz, ha alkalomra lelt.

A' szerelmi lánggal égő

Szűz meg' annak eszközét
Nem találja majd, hogy itt ott
Megláthassa kedvesét.

Am de szenvedély hatalmat.

Nyújt nekik, 's idő alkalmat.

Össz'jövetre, 's élesek

Rínaik bár, édesek.

MÁSODIK FELVONÁS.

ELSŐ JELENET.

Szabad tér Capulet' kertje mellett.

ROMEO föllép.

Hogy keljek innen, szívem itt levén?

Térj vissza rest föld! székpontod' keresd.

Felmász a' falra, 's túl azon leugrik.

BENVOLIO 's MERCUTIO jönnek.

BENVOLIO.

Hé Romeo! öcsém! hé Romeo!

MERCUTIO.

Okos volt ő, és éltem' rá teszem:

Lakába illa, 's eddig ágyba' van.

BENVOLIO.

Ezen szaladt ő, és e' kertfalon

Átkelt; kiáltsd csak jó Mercutio!

MERCUTIO.

Sőt kérve - kényszeritem: Romeo!

Hagymázos! ábránd! szenvedély! szerelmes!

Jelenj meg, bár fohász-alakba' csak,

Csak egy rimet mondj, 's én nyugodt leszek;

Egy jajt sóhajts csak, mondd csak: hív a' szív

Venus kom'asszonyunknak adj egy édes

Szót, 's vak fijának a' vitéz Cupídnak

Egy gúnynevet, ki olly jól lőtt, midőn
 Cophetua királyt koldus leányba
 Szerelmesíté. Ah! nem hall, se' moccan,
 Se' mozdul; a' majom meghalt, 's nekem
 Föl kell igéznem: Roza' tűz szemére,
 Költ homlokára, skarlát ajkára,
 Csinos lábára, rengő tomporára,
 S tömött czombjára, és ezek' körében
 Fekvő javakra kényszeritelek,
 Jelenj nekünk hasonmásodba' meg.

BENVOLIO.

Ha hallja ezt, csak boszszantod vele.

MERCUTIO.

Ezzel nem, azzal bosszantnám, ha hölgye'
 Körében én egy gyér léleknevet
 Támasztanék föl, 's hagynám állni ott,
 Mig ő legyőzné és aláidézne.
 Ez lenne bosszuság, idézetem
 Jó, 's kedvező; 's szerettének nevére
 Kérem csupán, hogy őt támaszszam én fel.

BENVOLIO.

Jer, ő ama' fák közt rejtőzkedik,
 A' nyirkos éjt ohajtva társaul.
 Vak a' szerelm, 's illik hozzá homály.

MERCUTIO.

Vak a' szerelm? úgy az célt nem talál.
 Most naspolyfának ül alatta tán,

'S ohajtva, lánya volna olly gyümölcs,
 Hogy honn megérni ágyba rejtené.
 Jó éjszakát hát Romeo! toló -
 Ágyamba térek én nyugodni; mert
 E' kerti ágy hűs, 's majd nem alhatom.
 Azért jerünk el; vagy talán ne még?

BENVOLIO.

Menjünk, hijába fáradunk utána,
 Ki fölleletni nem vágy általunk.

MÁSODIK JELENET.

Capulet' kertje.

ROMEO.

A' sebhelyen csak sebtelen nevet.

(JULIA megjelen sűnn egy ablakon.)

De csitt! mi fény tör át az' ablakon?
 Oh! az kelet, 's szép Julia a' nap!
 Kelj, kelj te szép nap, 's öld e' holdat el,
 Melly sápadoz kinjában és beteg,
 Mivel te nála, szolgálója bár,
 Szebb vagy; ne szolgálj a' kajánt: beteg,
 'S halvány ruhát ad szolgálányinak,
 És csak bolondok hordják, vesd le azt.
 Ah! ő az, ő, az én lyánkám, szerelmem.
 Oh vajha tudná ő, hogy ő az!
 Beszél, vagy oh! nem szól semmit. De semmi.
 Szólnak szemei, 's én válaszlök nekik.
 De vakmerő én! nem nekem beszél;

Az égnek egy pár legszebb csillaga,
 Útjok levén, az ő szemeinek esdnek,
 Hogy ők ragyogjanak körükben ott,
 Mig visszatérnek. Oh ha e' szemek
 Ott fenn forognának, 's azok fejében,
 Szép arcza' fénye úgy megszügyenítné
 Őket, miként lámpát napfény, 's szeméből
 A' lég' vidékin át olly fény omolna,
 Hogy, vélve nincs éj, a' madár dalolna.
 Kézére arczát, nézd mint hajtja le!
 Ah! hogy lehetnék én keztyű kezén.
 'S arczát megilletehném!

JULIA.

Ah!

ROMEO.

Beszél.

Oh! még beszélj szép angyal! mert te olly
 Dicső vagy ott fenn főm felett az éjnek,
 Mint a' menyégnek szárnyas hirnőke
 A' bamba emberek' fehérre fel-
 Fordúlt szemének, a' kik hátra esve
 Nézik, midőn a' lassu föllegekre
 Ül, és vitorláz fönn a' lég' ölén.

JULIA.

Oh Romeo! mért vagy te Romeo?
 Tagadd meg, ah! apádat, és neved',

Avagy ha azt nem, eskjél kedvesemmé,
'S én nem leendek többé Capulet.

ROMEO magában.

Hallgassam őt még, vagy tán szóljak erre?

JULIA.

Hiszen neved csak ellenem nekem!
Te csak te vagy, bár Montague nem vagy is,
Mi a' Montague? se' kéz, se' láb, se' kar,
Sem arcz, se' más tag, melly az emberé.
Őh légy tehát más név! Mit tész' a' név?
Az, mit mi rózsának hívunk, nevezd
Akár mi névvel, szép szagú leend.
Úgy Romeo, ne hinák bátor úgy,
E' czíme nélkül is megtartaná
Dús értékét, mellyel bír; — Romeo!
Hagyd el neved'; 's e' névért, melly neked
Nem részed, engem végy egészen el.

ROMEO.

Oh hát szavadnál foglak, csak nevezz
Szerelmesednek, 's újra megkeresztelsz;
'S nem lészek eztán Romeo soha.

JULIA.

Ki vagy te, a' ki így éjtől takartan
Titkomra bukkansz?

ROMEO.

Névvel, nem tudom,
Hogy mondjam azt meg én neked, ki légyek;

Nevem gyűlölséges magamnak is,
 Oh drága szent! mert ellened neked.
 'S ha írva birnám, eltépném a' szót.

JULIA.

E' nyelvnek eddig száz szavát sem itta
 Be még fülem, 'S im hangját ismerem.
 Nem vagy te Romeo, 's nemedre Montague?

ROMEO.

Egyik sem, oh angyal! ha ellened van.

JULIA.

Hogy 's mért jövel e' helyre? szólj; magas
 E' kertfal, és felmászni rá nehéz,
 'S a' hely halál, megfontolván ki vagy,
 Ha itt talál egy véreim közül.

ROMEO.

Ámornak könnyű szárnyán szálltam én
 Át e' falon, nem tartja kőfal azt fel;
 'S mit a' szerelm bir, azt merészli is.
 Vértől tehát nem gátjaim nekem.

JULIA.

Ha látni fognak, meggyilkolnak ők.

ROMEO.

Ah! több veszélyt rejt a' te szép szemed
 Mint hús vas' éle; csak te nézz szelíden,
 'S haragjok ellen vértezett leszek.

JULIA.

Ne, a' világért! itt ne lássanak.

ROMEO.

Elrejt előttök éj' palástja engem,
 'S ha nem szeretsz, ám jeljenek meg itt.
 Végezze inkább éltemet dühök,
 Hogysem haladjon vágyva rád halálom.

JULIA.

Ki oktatott föllelni e' helyet?

ROMEO.

Ámor, ki kémlődnöm készített előbb; ő
 Nekem tanácsot, 's én viszont szemet
 Adék. Hajós én nem vagyok, de volnál
 Olly messze bár, mint a' legtávolabb
 Tenger-locsolta szörnyü part, magam'
 Veszélyre szánnám ilyen áruért.

JULIA.

Tudod, hogy éj lárvázza képemet,
 Másként leánypir festné arczaim'
 Azért, a' mit szólnom hallál ma éjjel.
 Örömet szokáshoz szabnám én magam',
 'S örömet tagadnám, mit mondtam; de félre
 Hiú szokás! szeretsz-e? szólj! tudom,
 Igent felelsz, és én azzal beérem,
 Mert esküdőzzél bár, álnok lehetsz.
 Nagy Jupiter, mint mondják, csak nevet
 Szerelmeseknek hitszegésein.
 Hahogy szeretsz, oh kedves Romeo!

Mondd azt ki nyíltan; vagy ha azt hiszed, hogy
Felette gyorsan meghódoltatál:

Ugy én mogorva, és durezás leszek,
'S neked nemet mondok, ha úgy utánam
Járandsz, de máskép a' föld' kincseért sem;
Igaz, szép Montague! én felette is
Szives vagyok, 's ezért könnyelműnek
Vélhetsz; de higgy bizvást ifjú! nekem,
Hűségesebb leendek én azoknál,
A' kik vonakvásban nálam cselesbek;
Igaz, vonakvóbb lettem volna én is,
Ha hallgatózva nem tudád ki lángom',
Mielőtt azt észrevettem. Hát bocsáss meg,
'S ne csapdiságnak tartsd e' hódolást,
Mellyet homályos éj úgy fölfedett.

R O M E O.

Oh hölgy! ama' szent holdra esküszöm,
Melly e' facsúcsot ezüsttel beszegi — —

J U L I A.

Ne eskjél oh! a' holdra; változó
Az, és havonként vált pályát körén,
'S ugy majd szerelmed is szerinte vált.

R O M E O.

Miképen eskjem hát?

J U L I A.

Épen ne eskjél.

Avagy ha eskel, eskjél ten kegyes

Magadra, bálványzásom' istenére,
'S én meghiszek — — —

ROMEO.

Ha szívem' hő szerelme —

JULIA.

Hagyd el, ne eskjél! bár gyönyörködöm
Benned, nem örülök én ez éji frigynek,
Gyors az felette, rögtön és szeles;
Nagyon hasonló villámhoz, ki, míg
Villan-t kiáltnánk, megszűn. Jó 'jszakát!
A' nyárnak érlelő lehével e'
Szerelmi bimbó szép virág lehet még,
Mig újra látjuk egymást. Jó 'jszakát!
Olly édes álom, 's béke szállja meg
Szived', minőben keblem szendereg.

ROMEO.

Ah! 's illy nyugosztalatlan hagysz tehát el?

JULIA.

Szólj, milly nyugosztást adhatnék ma éjjel?

ROMEO.

Viszon szerelmed' hű eskét enyémért.

JULIA.

Előbb od'adtam már, mint kérted azt;
De volna bár od'adható megint.

ROMEO.

'S te visszavennéd azt? miért szerelmem?

JULIA.

Hogy, mint szabad, meg' néked adjam azt.
 De arra vágyok, mim van; oh az én
 Jóságom a' tengerként szertelen,
 'S szerelmem olly mély, 's mennél többet ál
 Szűm néked, annál több vagyok nekem,
 Mert mind a' kettő végtelen.

A' dajka kiált belől.

Nesz van belől. Isten veled, szerelmem!
 'Tüstént megyek! Kedves Montague! maradj há.
 Várj egy kicsint még, ismét eljövök.

ROMEO.

Oh üdves, üdves éj! de félek én,
 Hogy, éjszakán levén, mind álom ez csak;
 Felette hízolgó édes valónak.

JULIA fönvisszalép.

Szép Romeo! három szót még, 's valóban
 Jó éjt! Ha kebled' vonzódása illő,
 'S nász czélod, úgy izenj holnap nekem,
 Attól, a' kit majd hozzád küldök én,
 Hogy esküvésünk hol, 's mikor legyen,
 'S minden szerencsém' lábadhoz teszem,
 'S a' földtekén át mint uram' követlek.

DAJKA ' belől.

Kisasszony!

JULIA.

Tüstént jövök — De oh ha nem nemes
Szándékok, úgy kérlek — —

DAJKA.

Kisasszony!

JULIA.

Egybe; —

Ne kérd szerelmem', és hagyj búmnak engem.
Holnap tehát elküldök.

ROMEO.

Szent hitemre — —

JULIA.

Most hát ezerszer jó 'jszakát. El.

ROMEO.

Ezer kin azt fényed kül élnem át.

Oh! a' szerelmes úgy fut kedveséhez,

Mikép a' gyermek könyvektől fut. Ám el,

Mint gyermek a' könyvhez, csüggedt szemekkel.

Lassan el.

JULIA fönn visszatér.

Pszt, Romeo, pszt! mért sólymász szavam

Nincs, e' nemes him sólymot visszacsalni!

Rekedt a' rabság 's fönnen nem beszélhet,

Echónak odvát szétvetném különben,

'S torkát enyémként bérekeszteném,

Romeom' nevének ismétlésivel.

ROMEO.

Szerelmem az, ki engemet kiált.
 Oh milly ezüst édes csengésü a'
 Szerelmes ajk éjjel, mint szende lant
 Figyelő füleknek.

JULIA.

Romeo!

ROMEO.

Szerelmem!

JULIA.

Hány óra tájban küldhetek tehát
 Reggelre hozzád?

ROMEO.

Ugy kilencz körül.

JULIA.

El nem mulasztom. Hajh húsz év van addig!
 De elfelejtém, vissza mért híválak

ROMEO.

Hagyj itten állnom, míg eszedbe jut.

JULIA.

'S én, csakhogy itt állj, azt folyvást felejtém,
 'S csak kedves itt létedre gondolok.

ROMEO.

'S én egyre késsem, hogy folyvást felejts,
 Felejtve minden más lakot, csak ezt nem.

JULIA.

Csaknem virad már, hogy mennél, szeretném,
 De még se' messzebb, mint a' kis madár, kit
 Fiú kezéről kisé szállni hágy,
 Mint egy szegény béklyós lábú fogolyt,
 'S egy szál selyemmel ismét visszaránt,
 Olly hön szeretve bányán, hogy szabad.

ROMEO.

Volnék madárkád vajha én neked!

JULIA.

Oh vajha volnál az, kedves! De még se'
 Mert nagy szerelmem még megfojtna. Jó éjt!
 Elválni milly édes kinba' telik!
 El jó 'jszakáznék én itt reggelig.

ROMEO.

Szemedben álom, 's szűdben csend lakozzék!
 Volnék az álom, 's csend, hogy én pihennék
 Olly édesen! Most szent atyámhoz innen;
 Közlöm szerencsém', 's megkérem, segítsen.

El.

HARMADIK JELENET.

Lőrincz barát' ezellája.

LŐRINCZ BARÁT jön egy kosárral.

LŐRINCZ B.

Mosolyg a' vig reg a' mogorva éjre,
 'S keletnek fénycsávot von fellegére:
 Foltos homály részeként tántorog
 El a' napútról, hol Titan forog.
 Míg tűzszemét a' nap jobban kinyitná,
 'S harmat - szikkasztva földünk' felviditná
 E' fűz kosárkát meg kell töltenem
 Mérges virággal 's gyógyfüvel nekem.
 Anyánk, a' föld egyszersmind síri bolt:
 Ó sirja mindennek mint méhe volt.
 És a' mi méhében fogantatott,
 Emlője szoptat minden magzatot.
 Jeles közöttök sok, sok gyógyerőre,
 Egy sincs a' nélkül, bár mind más nevére,
 Oh nagy, 's ható a' rény, mely rejtve van.
 Fű- kő- 's növényben, 's hű fajtájiban.
 Mert nincs a' földön semmi olly galád,
 Mi annak egy vagy más hasznót nem ad;
 Sem olly jó, hogy ha félre botlanék,
 'S balul használnák, el nem fajlanék
 Használd fonákul, és vétkeket tehet

Erény is, és bűn úgy dicső lehet.
 E' kis virág is a' gyengéd hüvelyben
 Rút mérget, és gyógyszert nyújt egy kehelyben.
 Szagolva vidít minden érzetet,
 Izelve megfojt szívet életet.
 Két ilyen ellen, mint a' fülevelben,
 Zord kéj 's a' jószág küzd emberkebelben;
 'S hol a' gonoszbik felsőbb polczra hág,
 Dühférge olly növényt halálra rág.

ROMEO fölépvén.

Atyám! jó reggelt.

LŐRINCZ B.

Áldassék az isten!

Engem ki üdvözl illy korán 's szelíden?
 Ifjú fiacskám! dült fej és kebel
 Szokott illy jókor ágyat hagyni el.
 Aggok' szemében tart a' gond lakot,
 'S hol gond lakik, nem hál az álom ott.
 De hol bajatlan ifjuság pihen
 Gondatlan, ott arany álom van jelen.
 Azért bizonynyal némi baj miatt
 Hagyád te illy korán el ágyadat.
 'S ha nem, tehát úgy bizvást mondhatom.
 Nem volt az éjjel ágyban Romeom.

ROMEO.

Úgy tesz, ki édesb nyúghelyet talál

LŐRINCZ B.

Irgalmas ég! te Rózánál valál?

ROMEO.

Rózánál, szent atyám? Nem én, nem ott;
Feledve e' név melly úgy kínozott.

LŐRINCZ B.

Úgy jó fiam vagy: ám hát hol valál?

ROMEO.

Ne kérdd ujonnan, im szűm nyitva áll:
Egy ellenemnél torban voltam én,
Hol egykitől rögtön sebet vevén,
Őt visszasebztém, 's hajh! más gyógyszerünk
Nincs, mint segélyed, 's szent tisztet nekünk.
Nem tartok én boszút, szent férjfiú, lám:
Mert ellenemnek is javát kívánnám.

LŐRINCZ B.

Nyíltam fiacskám, 's tégy őszinte vallást,
Mesét ki gyónik, nyer mesés feloldást.

ROMEO.

Nyíltan tehát! tudd: a' dús Capulet'
Szép lánya szívem' drága élte lett:
Mint benne én, úgy ő énbennem él.
Frigyünk kötött, csak még a' szent kötél
Kell rá tüled. Hol, hogy' 's mikor tevének
Találkozásunk' 's szív- és eskücsere'?

Mentünkben elmondom. De, kérlek add
Kezünkre még ma szentséges szavad?

LŐRINCZ B.

Oh szent Ferencz! milly változás lön itt!
Rózát tehát elhagytad már, a' kit
Úgy kedvelél? oh hát csak a' szemökben
Van a' szerelm ifjaknak, 's nem szívökben!
Uram teremtőm! mennyi sós özön
Folyt Rózáért le sápadt képeden!
Oh mennyi sós lét öntöttél hijába
Enyhíteni lángod' 's nem kóstolt savába.
Nem törhet a' nap át fohászidon még,
'S zúg ó nyögésed agg fülemben' mindég,
'S im arczondon, nem múlt el még egy ó
Könyűdnek foltja; most is látszható.
Ha te te voltál, 's e' kin a' tiéd,
Ezt mind te, 's csak Rózáért szenvedél.
'S megváltozál? Oh inghat hát a' nő,
Ha még a' férjfiakban sincs erő.

ROMEO.

Rózáért gyakran meghurolgatál.

LŐRINCZ B.

Nem mert szeretted, mert örült valál.

ROMEO.

'S parancsolád, hogy lángom' oltsam el.

LŐRINCZ B.

De nem, hogy ismét azt más gyújtsa fel.

ROMEO.

Kérlek, ne feddj már, kit szűm most imád
 Kegyért kegyet nyújt, 's szívért szívet ad;
 Amaz nem úgy tön.

LŐRINCZ B.

Oh mert jól gyanítá,
 Hogy szólni ajkad' nem szíved tanítá.
 De jer csak ifju pillangó velem,
 Egyért segítnem tisztelnem lelem:
 Tán e' szövetség majd harag helyett
 Családitok közt szűl szeretetet.

ROMEO.

Oh! jer sietve, én szintén iramnám.

LŐRINCZ B.

Elesik, ki fut; halkkal haladj, figyelj rám.
 El mind a' ketten.

NEGYEDIK JELENET.

Útca.

BENVOLIO. 's MERCUTIO.

MERCUTIO.

Hol pokolban lehet az a' Romeo? nem jött
 haza az éjjel?

BENVOLIO.

Nem atyja' házához; kérdém legényet.
 KÜLF. JÁTEKSZIN XVII. KÖT. 3*

MERCUTIO.

Az a' sápadt kőszívű lyánka, Róza annyit
kinozza már, hogy még megőrül.

BENVOLIO.

Tybalt, ama' vén Capulet' rokonja levelet küldött
ma atyjának lakához.

MERCUTIO.

Bajt vinni hívja, éltem felteszem.

BENVOLIO.

Meg fog felelni annak Romeo.

MERCUTIO.

Ki irni tud, levélre megfelelhet.

BENVOLIO.

Nem; a' levél' gazdájának fog ő megfelelni,
hogy mikép daczol, ha neki daczolnak.

MERCUTIO.

Oh szegény Romeo, ő már is halva van!
Egy szöske lánynak fekete szemével átdöfve,
szerelmes dallal fülén keresztül lövetve, 's annak
a' vak ijász gyereknek nyilával szívének kellő közepe
ketté hasíttatva; hogyan állhatna ő ellen
Tybaltnak?

BENVOLIO.

No's, Tybalt micsoda?

MERCUTIO,

Több, mint kandúr-fejdelem, mondhatom azt
neked; oh bátor egy kapitánya ő az udvariságnak!

úgy küzd ő, mint ti dalt énekeltek: időmértéket, közt 's arányt tart, 's megvigyáz minden legkisebb szünpontot; egy kettő, 's már a' harmadikra melledben a' szúrás. Egy selyem gombnak ő igazi egy mészárlója! Valódi bajvivő! A' legelső rendből való vitéz — a' becsületsértés' első és másod pontjának bajnoka. Oh az a' küzdési mesterséges szúrás, az a' kettős fonák dűfés! 's az a' csel! — —

BENVOLIO.

Micsoda?

MERCUTIO.

Az a' nevetséges selypegő, mesterkélts ábrándozók' ragálya! Azok az új-szóhajtok! Jesus úgy se'! jó egy szál kard! derék egy szál ember! igazi egy lotyó! 's nem siralmas egy állapot ez, ősatyám! hogy ezek a' külföldi bogarak bennünket annyira gyötrenek? Ezek az újság-szatócsok, ezek a' pardonez-moi-k, kik annyira ragaszkodnak az újdonságához, hogy már a' hajdani lóczán sem ülhetnek kényelmökre. Oh csontjaik! csontjaik!

ROMEO jő.

BENVOLIO.

Im itt jön, itt jön Romeo!

MERCUTIO.

Ikrája nélkül, mint a' szárasztott hering, oh hús hús, mint meghalasítottatl! Most ő azon

édes dalok' kedvelője, mellyekben Petrarca olvadozott, — Laura az ő deli hölgyéhez képest csak konyhalány volt. Lángozom a' lelkét! annak még is derekabb szeretője volt ám, ki meg-rimezze. Az ő Rózsájához képest Dido csak egy rönkecz-alak; Cleopatra cigányné; Helena és Hero czafrák és szajhák; Thisbe csak egy csinos kék szemőke, vagy ollyas valami, de semmi különös. Signor Romeo, bon jour! Ihol a' francia üdvözet francia bugyogódnak. Te ugyan szépen rá szedél az éjjel bennünket!

ROMEO.

Jó reggelt mind kettőtöknek! mivel szedtelek volna rá benneteket?

MERCUTIO.

Szökéssel, alattomos szökéssel. Szegény, ő azt meg sem foghatja.

ROMEO.

Bocsáss meg jó Mercutio! dolgom igen szorgos volt, 's olly esetben, mint enyém vala, illendőségben is könnyen megcsuklik az ember.

MERCUTIO.

Ez annyit tesz, hogy az ember olly esetben térdcsuklásra is rá kényszeredik, nem de?

ROMEO.

Hiszem, tisztelkedésül érted?

MERCUTIO.

Legtiszteletesebben eltaláltad.

ROMEO.

A' legudvariasabb nyilatkozást.

MERCUTIO.

Valóan, én az udvariságnak egyik főbb ága vagyok.

ROMEO.

Melly virágokat terem.

MERCUTIO.

Úgy la!

ROMEO.

Oh hát én jó famászó vagyok, hogy azokat olly magasról leszedhetem.

MERCUTIO.

Helyesen! folytasd csak még e' tréfát velem, míg a' mászásban csipődet végkép elnyöväd, hogy miután egyszerű talpa elszakadandott, a' tréfa egyetlenül maradjon.

ROMEO.

Oh egyszerű talpalatú tréfa! egyedül egyetlen együgyűségeért.

MERCUTIO.

Jer közünkbe édes Benvollom! engem már eszem elhagy.

ROMEO.

Rajta csak tovább, rajta csak tovább! vagy diadalt kiáltok.

MERCUTIO.

Nem nem; ha tünemények után kapkodsz, úgy én már készen vagyok: mert neked eszed' egyik ágában is több álmokép támad, mint nekem, még pedig bizonyos vagyok benne, egész eszemben. Hát én csak ludasdit játszani valék veled?

ROMEO.

Hát mikor valál velem' egyébért, mint ludasdit játszani?

MERCUTIO.

Vigyázz, füledbe harapok ezért a' tréfaért.

ROMEO.

Ne, kedves lúd! ne harapj.

MERCUTIO.

A' te elmésséged igen fanyar édesség, a' legcsipősb mártalék.

ROMEO.

'S nem illenek jól édesen készített lúdhúshoz?

MERCUTIO.

Oh már e' vastag elmésség, 's mint a' keztyűbőr, egy újni keskenyből egy római szélesre nyúlik.

ROMEO.

Még jobban kinyújtom azt hát ezért a' szóért; széles, melly há lúdhoz adatik, kisül, hogy te szélt és hosszat vastag egy lúd vagy.

MERCUTIO.

No már nem jobb-e ez, mint szerelem miatt untalan nyögni? Most vagy nyájas, most vagy Romeo, most vagy az a' mi vagy mind mestersegesen, mind természetesen: mert az a' vajdó szerelem hasonló egy viselő vadhoz, melly dülöngve bolyg alá 's fel, hogy valamelly odúba elrejtse bubáját.

BENVOLIO.

Szűnj meg már, szűnj meg már!

MERCUTIO.

Te azt kívánod, hogy regémnek, ellenére is, végét szakaszszam.

BENVOLIO.

Különben hosszúvá teszed vala azt.

MERCUTIO.

Oh, csalatkozol! sőt megrövidítettem volna azt, mert már egészen mélyére juték, és valóban nem szándékozám a' tárgygyal tovább foglalozni.

ROMEO.

Nézzétek, milly fényes pompa az ott!

DAJKA és PÉTER jönnek.

MERCUTIO.

Vitorla! vitorla! vitorla!

BENVOLIO.

Kettő, kettő! süveg, és konty!

DAJKA.

Péter!

PÉTER.

No's?

DAJKA.

Legyezőmet, Péter!

MERCUTIO.

Tedd azt, jó Péter! hadd rejtse el képét,
mert kettejek közt legyezője a' szebbik.

DAJKA.

Jó reggelt, uram!

MERCUTIO.

Jó estét, szép asszonyság!

DAJKA.

Hát este van most?

MERCUTIO.

Nincs különben, hidd el: mert szemed' alko-
nyodó világa csak alig pislog már, mint a' nap es-
tekor.

DAJKA.

Píha! mi balga ember ez?

ROMEO.

Ollyas, asszonyom, kit isten arra teremtett,
hogy önmagát rongálja.

DAJKA.

Lelkemre! helyes egy mondás! hogy önmagát
rongálja, úgymond. — De uraim! nem tud-
ná-e valamellyitek nekem megmondani, hol ta-
lálhatom fel ifju Romeot?

ROMEO.

Én meg tudom, de ifju Romeo korosb lesz
mikorra meglelendetted, mint volt mikor kerested
őt. Én legifjabb vagyok azok közt, kik e' ne-
vet viselik, mivel hitványabb nem találkozott.

DAJKA.

Igazán van mondva.

MERCUTIO.

Ugy? igazán mondja, hogy leghitványabb?
valóan, jól értetted! bölcsen, bölcsen!

DAJKA.

Ha kegyed ő, méltasson egy rövid titkos be-
szédre.

BENVOLIO.

Valahová vacsorára rendeli.

MERCUTIO.

Kerítő! kerítő! kerítő! he he!

ROMEO.

Mi büzre akadtál?

MERCUTIO.

Nem nyúléra, uracskám! ha csak olly nyúléra nem, mellyet bőjtös péppel készítenek, 's a melly valami szívós, és előbb megpenészik, hogy sem elkel.

A' deres vén nyúl

'S a' deres vén nyúl

Bőjtben vajmi jó étel.

De ha penésztől deres,

Húsnak is fölösleges,

Előbb penészve, mint elkel.

Romeo! nem jössz atyádhoz? mi ott ebédlünk.

ROMEO.

Követni foglak benneteket.

MERCUTIO.

Isten veled, vén dáma! isten veled dáma, dáma, dáma!

Mercutio 's Benvolio el.

DAJKA.

Jó, jó, isten veled! Ugyan kérem uram! micsoda szentelen betyár volt ez, ki olly teli volt gazságokkal?

ROMEO.

Egy úrfi, dajka! ki szereti magát beszélni; hallani, 's egy percz alatt többet fecseg, mint a mennyinek egy hónap alatt megfelelni birna.

DAJKA.

Ha valami rosszat mondanál reám, úgy leteperem, hogy jobban sem kell, habár még olyan izmos volna is, — 's még más húsz olyan ficzkót hozzá; és ha magam nem bírom, majd talállok én olyakat, kik bírják. Gyalázatos semmirekellője! Nem vagyok én az ő szurkálódása' tárgyai, sem czimborái közül való; Péterhez 's te is ott állasz, 's hülyén elnézel, hogy minden czudar kényét töltse rajtam.

PÉTER.

En nem láttam senkit, ki kényét töltötte volna rajtad, különben ha látám, legott k'háztam volna fegyveremet, légy bizonyos benne! Én szint' olly hamar ki merem rántani fegyveremet, mint akárki más, ha alkalmat látok tisztességes birakozásra, és merő igazság van részemről.

DAJKA.

Valóban, isten látja lelkemet, úgy fel vagyok háborodva, hogy minden izescském remeg. Semmirekellő! — Romeo-hoz. Kérem, úrfi! egy szóra, 's mint mondtam, kisasszonyom meghagyá, hogy

fölkeressem kegyedet. A' mit izent, megtartom magamban. De előbb hagyja kimondanom, hogy ha jégre vezetné őt kegyed, a' mint szokták mondani, az már durva önvisélet volna, a' mint szokták mondani: mert a' szűz gyenge még, azért ha hamisan bánna vele kegyed, az már illetlenség volna akármelly úri hölgy iránt, 's valóságos alacsony bánásmód.

R O M E O.

Dajka! ajánlj kisasszonyodnak, becsületedre vallom neked — —

D A J K A.

Jó lélek! én valóban mind ezt elmondom neki: teremő szent atyám! melly teljes leszen örömmel.

R O M E O.

Mit mondasz neki dajka? hiszen nem is figyelsz rám.

D A J K A.

Azt mondom neki uram! hogy becsületedre vallod; a' mi, úgy vélem, úrhoz illő nyilatkozás.

R O M E O.

Mondd, ejtse módját, hogy ma délután Lőrincz baráthoz gyónni eljöhessen,
'S majd ott a' czellában gyónás után
Megesküszünk. — Fogd fáradságodért!

DAJKA.

Nem én, uram! csak egy fillért sem én.

ROMEO.

Ne, fogd ha mondom, meg kell lennie.

DAJKA.

E' délután? no jó! ő ott leszen.

ROMEO.

Jó nő! 's te várj apátságunk mögött
Ez óra közben ott lesz czenkem is,
'S neked kötélből font hágsót viszen,
Melly kéjeimnek fő ormára fog
Vezetni engem titkon még ez éjjel.
Isten veled! légy hű, nem lesz hijába.
Isten veled! 's köszönts kisasszonyod'.

DAJKA.

Áldjon meg isten! Hé! csak még egyet

ROMEO.

Hadd hallanom jó dajka! mit?

DAJKA.

Szolgád titoktartó? mert hallhatád:
Titkod' ha ketten tudják, egy kiád.

ROMEO.

Jót állok érte, olly hű, mint az árny.

DAJKA.

Jól van uram! az én kisasszonyom a' legked-
vesb egy leányka. Édes istenem! midőn még oly-

lyan kis locska-fecske volt. — Oh van egy nemes úr a' városban, egy Paris nevű, ki örömet belé váгна; de ő, a' jó lélek! egy varasbékát, egy valóságos varasbékát szint' olly szívesen látna, mint őtet. Néha boszontom őt, 's mondom neki, hogy Paris a' csinosbik; de higye el kegyed, midőn így szólok hozzá, olly sápadttá leszen, mint akármelley abrosz a' széles világon. Nemde a' rozmarin és Romeo azonegy betűvel kezdődnek?

R O M E O.

Igen, jó dajka! de mit akarsz vele? mind a' kettő r-rel kezdődik.

D A J K A.

Ejha, gúnyolódó! hiszen r a' kutya' neve, mert azzal herreg. — Nem nem; tudom én jól, más betűvel kezdődik Remeo, és kisasszonyom sok szép verseket, 's elmés mondásokat tud arról: kegyedről, és a' rozmarinról, hogy lelke is örülne kegyednek, ha hallaná.

R O M E O.

Ajánlj kisasszonyodnak! Elmegy.

D A J K A.

Bizonyosan, ezerszer is. Péter!

PÉTER.

No's?

DAJKA.

Péter fogd im legyezőmet, 's eredj előre.

Elmennek.

Ö T Ö D I K J E L E N E T.

Capulet' kertje.

JULIA.

Kilenczet ütte, hogy dajkám' kiküldém
 'S ígerte, hogy fél múlva visszajön.
 Tán nem talál rá: nem, nem úgy vagyon.
 Oh sánta ő! csak gondolat való
 Szerelem-követnek, melly tizszer sebesb
 A' napsugárnál, a' midőn homályt
 Űz a' borús halmokról. Ám azért
 Vonják kis Ámort gyors szárnyú galambok,
 'S azért van szárnya szélesebb Cupidnak.
 A' legmagasb ormán van már mai
 Útjának a' nap, és délig kilencztől
 Milly hosszú három óra! 's még se' jött meg.
 De csak szeretne, 's forna ifjú vér benn',
 Gyors volna, mint a' labda, keltiben,
 Szerelmesemhez ütnék őt szavaim,
 Azéi meg hozzám.

De úgy tesz a' vén nép, mint egy halott test,
Otromba, sápadt mint az ón, 's nehéz, 's rest.

(DAJKA és PÉTER jönnek.)

Egek! jön; oh kedves dajkám! mi újság?
Reá lelél? bocsásd el embered'

DAJKA.

Várj kinn kapunknál Péter!

JULIA.

No's dajka édes? istenem! te bús vagy?
De bús a' hír bár, oh mondd vigan el;
'S ha jó, ne csúfítsd édes hangozatját,
Azt illy fanyar képpel dallván nekem.

DAJKA.

Hagyj nyugton egy kissé: tikkadt vagyok:
Mint fáj a' csontom! mint lóték futék!

JULIA.

Bár csontjaim' te, 's én újságodat
Bírnám! de szólj már, édes dajka, oh szólj!

DAJKA.

Hajh, mint sietsz! nem várhatsz egy kisig?
Nem lát'd-e hogy nincsen lélekzetem.

JULIA.

Hogyan ne volna, oh ha arra van,
Hogy ezt kimondhat'd: nincs lélekzetem,
Mentséged a' melly késtet szólanod
Hosszabb hiednél, mellyet mentegetsz.

Jó, rossz-e újságod? csak erre szólj;
Csak erre, 's várok majd a' többire
Oh csillapíts le! jó az vagy gonosz?

DAJKA.

No te ugyan szép választást tevé! ugyan jól tudod hogy' kell férjet választani! Romeot! no bizony! képe ugyan szebb mint akárki másé, láb-szárai azonban minden emberéit felülhaladják; és mi a' kezet, lábat, 's termetet illeti — bár nem lehet is sokat mondani rólok — még is minden hasonlítást meghaladnak. Nem tükre ugyan az udvariságnak, de jót állok érte, olly szelíd, mint a' bárány. Csak folytasd ösvényedet gyermek! 's féld az istent! Meg volt már az ebéd itt-honn?

JULIA.

Nem, nem. De én ezt mind régen tudám.
Mit szöla esküvésünkröl? mit arról?

DAJKA.

Óh jaj fejem, mint fáj! minő fej ez!
Mint löktet! azt hinném húszszá hasad.
Másik felül meg hátam, oh szegény hát!
Te lelked rajta, hogy szétküldözél
Halálom' érnem föl- 's lefutkosásban.

JULIA.

Sajnálom én azt, hidd el, hogy bajod van,
De dajka édes! mit szölott szerelmem?

D A J K A.

Úgy szólt szerelmed, mint egy nyíltszívű
Derék, csinos, kedves, 's jót állok érte —
Mint egy erényes úr. Hol van szüléd?

J U L I A.

Hol van szülém? benn van, hol volna másutt?
Milly furcsa válasz! „úgy szólott szerelmed
Mint egy derék úr; — hol vagyon szüléd“?

D A J K A.

Szűz szent anyánk! nézd csak millyen heves!
Csak rajta! ejha! hát ez a' kenet
Kór csontjaimra? Ám légy majd ezentúl
Követségidben a' követ magad.

J U L I A.

Milly zajt üt! óh szólj, mit mond Romeo?

D A J K A.

Van engedelmed, hogy ma gyónni menj?

J U L I A.

Van.

D A J K A.

Siess el innen hát Lőrincz baráthoz:
Egy férjfi vár ott, hogy nővé tegyen;
A' csintalan vér most mint felszökik
Arczodba, 's minden szómra mint pirúlsz.
Templomba most te; nekem más utam
Van létre végett, mellyen kedvesed

Majd a' madárfészekhez mász sötétkor.
 Én hordom a' terht, 's töltöm kéjedet,
 De majd az éjjel hordd te terhedet.
 Menj, én ebédlek — czellában helyed.

JULIA.

Légy üdvöz! hű dajkám, isten veled! EL.

H A T O D I K J E L E N E T.

Lőrincz b. czellája.

LŐRINCZ B. és ROMEO.

LŐRINCZ B.

Mosolygjon ég úgy e' szent tétre, hogy
 Következése bűt reánk ne hozzon.

ROMEO.

Amen, amen! De jőjön bár mi bű,
 Örömcserémme föl nem érhet az,
 Mellyet rövid percz is nyújt láttakor.
 Csak kösd kezünket szent szavaddal össze,
 'S a' szívfaló váz, mit mer, ám tegyen;
 Elég, hogy őt enyémnek mondhatom.

LŐRINCZ B.

Mohó gyönyörnek vége is mohó,
 'S győztebe' hal meg, mint tűz 's puskapor,
 Kik összeecsókolozva múlnak el.
 Mert undorító a' legédesebb

Méz is tulajdon kedvességiben ;
 'S megbomlik inyünk izelésiben.
 Szerrel szeress hát, tartós úgy lehet
 Lángod: heves, 's rest arra nem mehet.

(JULIA jön.)

Itt jó a' hölgy! oh a' tartós kavics
 Illy könnyü lábtól nem kopik soha.
 Eljárna a' szerelmes pelyhen is,
 Melly czéda nyári légben leng, 's le még sem
 Esnék az, olyan könnyűd a' hiúság!

JULIA.

Jó estét lelki - 's gyontató atyám!

LŐRINCZ B.

Köszönjön értünk Romeo, leányom!

JULIA.

Azt annak is, máskép sokat köszön.

ROMEO.

Ah Juliám! ha, mint enyém, tetézt
 Mértéke kéjednek, 's ügyesb vagy azt
 Lefesteni, édesítsd meg hát leheddel
 Köröttem e' léget, 's dús lantu nyelvvel
 Hirdesd ki képzelt idvünk', mellyet e' szép
 Találkozással egymásban lelünk.

JULIA.

Melly képzelet dűsb tárgyra, mint szavakban,
 Belértekével kérékszik, nem ékkel,

'S kitudja mit bír, koldus az csupán.
De hű szerelmem olly kincsem nekem,
Hogy számbavenni fél javam' se' bírom.

LŐRINCZ B.

Jertek velem hát, 's végezzünk hamar:
Mivel kikérem ketten lennetek,
Mig szent szövetség nem lesz köztetek:

HARMADIK FELVONÁS.

ELSŐ JELENET.

Köztér.

MERCUTIO, BENVOLIO. Egy APROD, 's INASOK.

BENVOLIO.

Mercutio, kérlek, jerünk haza!
 Forró a' nap 's kinn a' Capuletek.
 Találkozásunk versenygést szülend,
 Mert olly meleg nap' tombol a' dühödt vér.'

MERCUTIO.

Te hasonló vagy azon ficzkókhoz, kik, alig
 hogy belépnek a' csapszék' küszöbén, kardjok-
 kal az asztalra koczantanak, mondván: Ne
 adja isten, hogy szükségem legyen rád! 's már
 a' második kupa' működésinél kirántják azt a' pin-
 czér ellen, midőn valóban senumi szükségök rá.

BENVOLIO.

'S én afféle ficzkó volnék?

MERCUTIO.

Csak hallgass! olly heves egy kamasz vagy te haragodban, mint akármellyike Olaszországban. és olly hamar felpeszdűlsz ha haragszol, mint a' milly hamar haragszol, ha felpeszdűlsz.

BENVOLIO.

Hát még mi?

MERCUTIO.

Valóban, ha ketten volnátok ilyenek, nem sokára egyitek sem lenne, mert egymást semmivé tennétek. — Hiszen te kész vagy az emberbe veszni csak azért is, hogy egy szállal több vagy kevesebb van szakállában mint neked. Csak valaki diót törjön, már te kész vagy czivakodni vele, bár semmi egyéb okod nincs rá, mint: hogy szemeid dióbarnák. De micsoda szem is tudna, hacsak az ilyen szem nem, efféle ortályt kifürkészni? A' te fejed olly teli van patvarkodással, mint egy teli tojás, és még is olly üresre verték már fejedet veszekedéseidért, mint egy polozsna. Te már egyszer belé-bojtorkodál egy emberbe csupán azért, hogy az útczán köhögött, mivel általa kutyádat, melly a' napon aludt, fölébresztette. 'S nem kötöttél bele egy szabóba, hogy új zubonyát húsvét előtt ölté fel? ismét egy másikba, hogy új czipőit avott galanddal fűzte be?

'S még te akarsz engem a' verekedéstől leczkéz-
ve visszatartani.

BENVOLIO.

Ha én olly veszekedő volnék, mint te, úgy
senki se' merné biztosítani fejemet csak öt negyed
órára is.

MERCUTIO.

Fejedet? oh kobak!

TYBALT, 's mások jönnek.

BENVOLIO.

Fejemre mondom, itt jönnek Capuleték.

MERCUTIO.

Sarkamra mondom, én nem bánom.

TYBALT emhereihez.

Nyomúljatok mellém, én szólok velek. Is-
ten jó nap! urak, egy szóm volna egyitekkkel.

MERCUTIO.

És csak épen egy szód, 's egyikünkkel? pá-
rosítsd meg azt valamivel, hadd legyen egy szó,
és egy vágás.

TYBALT.

Engem arra elég késznek találandsz uram,
ha okot adsz rá.

MERCUTIO.

'S nem tudnál némi okót venni a' nélkül,
 hogy mi adnók?

TYBALT.

Mercutio! te Romeoval egy hűrt pengetsz.

MERCUTIO.

Hűrt pengetek! mi? hát még lantosokká té-
 szesz bennünket? ha úgy, vigyázz, majd nem
 hallasz tőlünk egyebet hangzavarnál; Ihol nyiret-
 tyűm! kardjára mutat ez majd megtánczoltat. Ördög
 és pokol! én hűrt pengetek!

BENVOLIO.

Mi itt a' népnek gyűlhelyén vitázunk,
 Vagy más magányosb helyre térjeteK,
 Vagy hűlten intézzétek el panasztok',
 Vagy keljeteK, minden ránk bámul itt.

MERCUTIO.

Bámuljon, a' szem nézni van teremtvé.
 Én nem kelek, nem — senki kedveért.

ROMEO jő.

TYBALT.

Kelj nyugton innen; im jön emberem.

MERCUTIO.

Bár veszszeK el, ha köntösödbe' jár.
 De állj ki, bajra kísérod leszen.
 'S már úgy hihatja nagysád emberének.

KÜLP. JÁTEKSZ. XVII. KÖT.

4**

TYBALT.

Hé . Romeo ! epém, mellyből gyűlöllek,
Jobb szót nem adhat néked, mint : gazember.

ROMEO.

Tybalt ! az ok, mellynél fogva szeretlek,
Mérsékli mérgem', melly üdvözletedre
Illik ; gazember, halld, én nem vagyok.
Isten veled hát, mint látom, nem ismersz,

TYBALT.

A' rajtam ejtett gúnyt nem menti ez ;
Fordúlj azért és ránts kardot kölyök !

ROMEO.

Ellenzem, én gúnyt rajtad nem tevék, sőt
Jobban szeretlek, hogysem azt gyanithasd,
Mig, meg nem érted, hogy miért szeretlek.
És így jo Capulet, melly név nekem
Oly drága, mint sajátom, légy nyugodt.

MERCUTIO.

Oh becstelen, czudar bárgyú alázat !
Illy könnyűden győz a' hires hadázó ?
Tybalt, te patkány-fogdosó ! kiállsz ? Tört hűz.

TYBALT.

Mit akarsz te vélem ?

MERCUTIO.

Semmit, te kandúr-fejdelem, csak egyet ki-
lencz élénkségedből, mellyel magamat felvidámíta-

ni szándékom, és a' mint viseled magad' irántam, azzal a' többi nyolczat majd jól megviselni. Kihúzod most mindjárt törödet fülénél fogva hüvelyéből? Láss hozzá, nehogy enyém előbb fogjon füleid körül, mint azt kihúzod.

TYBALT.

Kényedre állok. Tört hűz.

ROMEO.

Tedd vissza töröd' jo Mercutio!

MERCUTIO.

No most uram! hadd lá'm fortélyidat.

ROMEO.

Ránts tört Benvolio! 's verd le fegyverök'.

Tybalt! Mercutio! nem szégyenlitek?

Szűnjék boszútok, a' herczeg keményen

Tilt illy veszekvést utczáinkon itt.

Megálljatok, Tybalt! Mercutio!

Tybalt és pártosai el.

MERCUTIO.

Hah! sebbe ejtett,

Vész házatokra, végem énnekem!

BENVOLIO.

Mit? 's te sértve vagy?

MERCUTIO.

Úgy úgy, csak egy harc - karc! de hajh! elég.

Hol apródom? — Menj, hozz orvost fiú! Apród el.

R O M E O.

Bizzál barátom! nem lesz fontos a' seb.

M E R C U T I O.

Nem nem, nem olly mély, mint a' kút, sem nem olly tágas, mint az egyház' ajtaja; de elég, épen megteszi, kérdezősködjél csak holnap felőlem, meglátod, milly komoly egy férfiről fogsz bennem találni; számot vetettem én már, hidd el, e' világgal. Vész házaitokra! Ördög és pokol! egy kutyától, egy macskától, egy patkánytól, egy egértől így halálra karmoltatni az embernek! egy magahányótól, egy gaznéptől, egy semmirekellőtől, ki a' számvető-könyv szerint viaskodik! — Mi az ördögnek is jövél közünkbe? Karjaid alatt sebesíttettem én meg.

R O M E O.

Én' azt hívém, hogy legjobbat teszek.

M E R C U T I O.

Benvolio! segíts egy házba be.

Oh mint alélok! Dög családítokra!

Férgeknek étkévé tevének engem',

Kikaptam én! 's még jól, oh oh családok!

Mercutio 's Benvolio el.

R O M E O.

E' jó fi, a' herczeg' közel rokonja,

Meghitt barátom öldöklő sebé

Érttem kapá; jó hírem fertezett
 Tybalt' szidalmi által, a' ki vérem
 Egy óra óta, oh szép Julia!
 Gyér kellemed tön engemet kunyává,
 'S meg az puhitá bátor szűm' aczélját.

BENVOLIO visszajövet.

Oh Romeo! Mercutionk oda!
 A' fellegekbe szált szép lelke föl,
 Igen korán megvetve itt a' port.

ROMEO.

Zord sorsa e' napnak több nap szülend bajt,
 E' kezdi csak, 's a' többi végzi a' jajt.

BENVOLIO.

Itt jó az ádáz Tybalt vissza ismét.

ROMEO.

A' győztes! él! 's Mercutio megölve!
 Föl, égbe véled mérsékes szelidség!
 'S a' lángszemű düh légyen most vezérem.
 Vedd vissza Tybalt most a' gaz nevet,
 Mellyel szidál előbb; Mercutio'
 Bús lelke csak kis közre leng fejünk
 Felett, 's tiédet várja társaúl,
 Én vagy te, vagy mind a' ketten követjük.

TYBALT.

Hitvány kölyök, te tartál itt vele,
 Légy társa hát ott is.

ROMEO.

Ez döntse el.

Küzdenek, Tybalt elesik.

BENVOLIO.

El Romeo, el!

Fölkelt a' polgárság, 's Tybalt kimúlt.

Ne állj hülyén, halált mond rád a' herczeg,

Ha fogva léssz, oh! el hát el, szaladj!

ROMEO.

Oh sors' bolondja én!

BENVOLIO.

Mit állasz itt?

Romeo el.

POLGÁROK jönnek 's EGYEBEK.

POLGÁR.

Hol, a' ki árszúrá Mercutiot?

Tybalt, a' gyilkos merre illa el?

BENVOLIO.

Imitt hever Tybalt.

POLGÁR.

Uram jövel velem!

Herczeg' parancsa, hajts fejet szavának.

A' HERCZEG, 's KISÉRETE. MONTAGUE 's CAPULET
NEJEKKEL 's EGYEBEK.

HERCZEG.

Kik a' gonosz kezdői e' csatának.

BENVOLIO.

Nagy herczeg! én e' zord harc' menetét
 Felfödhetem, halld bús történetét:
 Itt fekszik az, megölte Romeo,
 Ki által halt véred Mercutio.

CAPULETNÉ.

Tybalt! öcsém! oh testvérem' fija!
 Bús látomány! jaj! milly tenger hija
 A' drága vérnek! Herczeg, légy igaz
 'S folyjon miénkért Montague vér, a' gaz.
 Oh vérem! oh öcsém!

HERCZEG.

Ki kezdte a' harc'ot Benvolio?

BENVOLIO.

Ez itt, kit által szúra Romeo;
 Sok szép szavakkal kérte Romeo,
 Fontolja meg, milly semmiség az ügy,
 'S inté kegyelmed' vesztivel: de mind ez,
 Bár csöndes ajkkal, és szelid szemekkel,
 'S térdhajtva mondva, Tybalt' féktelen
 Dühét nem enyhíté, süket maradt ő
 A' békeszónak, és Mercutio'
 Mellére tört az öldöklő aczéllal,
 Ki szinte olly hévvel hegynek hegyet
 Fordít, 's vitézi daczczal a' hideg
 Halált balával félre nyomja, és

Jobbjával azt Tybalthoz küldi vissza,
 Ki gyorsasággal azt meg viasszasújtja.
 Béken barátim! fenhangon kiáltá
 Most Romeo, és nyelvinél serényebb
 Karjával a' mord fegyvert szétveré
 Közökbe szökvén, 's im karja alatt
 Tybaltnak egy kaján döfése éltét
 Találta a' szilárd Mercutionak,
 'S Tybalt elilla; ám de csak hamar
 Megtére Romeohoz, a' ki már
 Mostan boszús lön, 's villanat gyanánt
 Csapának össze, 's míg tört húzhaték
 Oszlatni őket, zord Tybalt kimúlt.
 Mit látva Romeo, futásnak állt,
 Ha nem valót szólok, mondj rám halált.

CAPULETNÉ.

Ó a' Montagueok' vérével rokon,
 Vonzalma készti szólni álnokon.
 E' mord csatában hús is harczola,
 'S mind csak csupán egy éltet gyilkola.
 Törvényt kívánok, szolgáltatd ki herczeg!
 Haljon Tybaltért gyilkos Romeo meg.

HERCZEG.

Ót Roméo ölte, 's ő vérem' fiját;
 Ki adja most e' drága vér' díját?

MONTAGUE.

Fiam nem; ő Mercutiot szerette,
'S hibája azt tevő csak, mit helyette
Törvény tett volna.

HERCZEG.

És ezen hibáért

Ítéletem rá rögtön száműzést mért.
Kitört dagálytok engem is talált,
Vérem czivódástokban lelt halált,
De olly kemény bündíjt szabok reátok,
Hogy vesztésem lesz mindtekre átok.
Nem hat fülembé mentség 's védelem,
Nem váltja meg boszúm könny, 's kérelem;
Hagyjátok azt hát, 's Romeo szaladjon,
A' percz, hol elfogják, rá szemfödélt von.
El e' halottal; — és te nép figyelmezz:
Gyilkol kegy úgy, ha gyilkosnak kegyelmez.

Elmennek.

M Á S O D I K J E L E N E T.

Szoba Capulet' házában.

JULIA egyedül.

Iramjatok ti tűzpatkós lovak
Phoebus' lakába; hajtna Phaeton
Nyugathoz ostorozna tikteket
Ő, és borult éjt hozna nyomban el.

Terjeszd ki sűrű kárpitod' szerelmek'
 Ápolgatója, éj! hogy húnnya be
 Szemét a' távozó nap; 's Romeo
 Rajt' nem kaptva karjaimba szökjék!
 El tudják látni a' szerelmesek
 Ön ékeik' fényénél is szerelmi
 Tisztök; 's ha a' szerelem vak, éjhez illő.
 Jövel szelid éj! oh te tisztesen,
 'S merő feketén öltözködött szerény hölgy!
 'S taníts meg engem mint veszt a' nyerő,
 Játszodva egy pár tiszta szüzeségbe.
 Föld el sötét fátyloddal képemet,
 Melly arczaiban pezsg, 's szilajkodik, míg
 Felbátorulva a' félénk szerelm, hű
 Szerelmüzést tisztességgnek hiend.
 Jer éj! jer Romeo! te éjbe' nap!
 Oh mert fejérebben fekszel te majd
 Éj' szárnyain, mint varjuháton új hó.
 Jer nyájas éj! sötét szemöldü szíves
 Éj! 's Romeomat add nekem, 's ha meghal,
 Vedd akkor őt, 's szeld apró csillagokra,
 'S az égnek arczát olly széppé teendi,
 Hogy éjbe lesz szerelmes a' világ,
 S nem hódoland nap' pompás fényinek.
 En egy szerelmlakot vevék meg, oh!
 De nem birám azt; 's bár eladtanak,
 Át még nem adtak; olly únt nekem e' nap

Miként a' türtelen gyermeknek ünnep
Előtt az éj, ki új ruhát kapott,
És azt magára még nem öltheti.

(A' DAJKA jő egy kötélletrával.)

Dajkám jön, im! 's tán hírt hoz: 's mindenik nyelv,
Melly csak nevérol szól is Romeonak,
Mennyégi szónok. No's dajkám, mi újság?
Hát ez mi? a' kötél, mit Romeo
Hoznod parancsolt?

DAJKA.

Úgy van, a' kölél.

Leveti azt.

JULIA.

Oh jaj! mi baj? mért tördeled kezed'?

DAJKA.

Jaj! halva ő — oh halva halva van!

Ah elveszénk, kisasszony, elveszénk!

Oh jaj megölve, halva, vége van!

JULIA.

Bír lenni ég olly zord?

DAJKA.

Bir Romeo.

Ámbár az ég nem bír: oh Romeo!

Ki vélte volna ezt? oh Romeo!

JULIA.

Ki vagy te ördög, a' ki így gyötörsz?
 Illy kint az inséges pokol dörög csak.
 Megölte Romeo magát, 's nem él?
 Oh mondd: hogy nincsen illy élű nemed!
 És én helyébe jólétem' 's szerencsém'
 Minden nemével feldusítalak.
 Csak azt ne mondd, oh! azt ne, hogy nem él.
 Csak ezt az egy él-t, ezt bírjam magát,
 Nem léssen aztán élnek olly neme
 A' melly azontúl fogjon engemet.
 De csak sziszegjen rút nyelved nem-et,
 E' szócška gyorsabb mérget ont bélém, mint
 A' bazsilisk' halállövő szeme,
 'S szemed' kívájom, melly veled nept-et
 Mondat. Ha él, mondj él-t, ha nem, nem-et.
 Rövid hang döntse el bűm- 's kéjemet.

DAJKA.

En en szememmel láttam a' sebet,
 Ah! óvd meg ég, itt férjfiás melyén.
 Szegény halott! szegény véres halott!
 Sápadt, miként a' hamv, 's egészen össze
 Fertőzteté a' vér, merő aludt' vér;
 Elájulek, midőn megláttam őt.

JULIA.

Hasadj meg, oh! egyszerre elszegényült
 Szivem! hasadj meg; börtönbe szemek!

'S szabadságot ne lássatok soha.
Föld! térj a' földbe; szűnj meg verni ér!
'S vigy sirba Romeommal gyászszekér!

DAJKA.

Tybalt, Tybalt! oh legjobb emberem!
Oh drága Tybalt! nyiltlelkű egy úr!
Ah hogy megéltem azt, hogy halva látlak!

JULIA.

Milly förgeteg fú olly ellenkezőn?
Romeo megölve, 's Tybalt halva van?
Bátyám a' kedves, 's még kedvesb uram?
Zúgj, szörnyü kürt hát, végítéletet.
Mert ah! ki él, ha e' kettő kihúnyt?

DAJKA.

Tybalt kihúnyt, és Romeo számüzött
Ki őt megölte, Romeo számüzött.

JULIA.

Egek! Tybaltot Romeo ölé meg?

DAJKA.

Ó, jaj nekünk, jaj! ő ölé meg azt.

JULIA.

Oh kígyósziv virágos arcz alatt!
Mikor lakott sárkány olly szép üregben?
Elbájoló szörny! angyalképü sátán!
Galambtollú ölyv! farkasvérü bárány!
Czudar faj a' legistenibb alakban!

Való fonákja annak a' minek
 Valóba látszol: elkárhoztatott szent!
 'S becsületes lator!

Mi vitt pokolba, természet! midőn
 Sátáni lelket zárál egy imilly
 Szép test' halandó édenébe? Ha
 Volt illy silány tartalmu könyvnek illy
 Ékes kötése? Ah hogy a' csalárdság
 Imilly dicső kastélyban lakhatik!

DAJKA.

Nincs hit, becsület, 's hűség férjfiakban,
 Mind hitszegő, 's ál, mind gaz, 's kétszind.
 Ah hol legényem? Égett börtön hamar!
 E' bánatok, fájdalmak, és kinok
 Aggasztanak engem. Szégyen Romeora!

JULIA.

Hólyagzanék fel nyelved illy beszédért!
 Szégyenre őt nem szülték; szégyenel
 A' szégyen ülni homlokán. Királyszék
 Az, mellyen a' becsületet lehetne
 Fölkenni a' föld' köz fejedelmeül.
 Oh milly barom valék, hogy őt szidám!

DAJKA.

Még jól beszélnél véred' gyilkosáról?

JULIA.

Roszúl beszéljek arról a' ki férjem?
 Szegény uram! milly nyelv kedvez nevednek,

Ha három órai nőd, én azt gyalázom?
 De gaz, miért öled meg véremet?
 A' gaz vér férjem' ölte volna meg;
 Oh vissza kutfőtökhöz balga könnyek!
 E' cseppadótok a' kint illeti.
 'S balúl örömnnek nyújtjátok ti azt.
 A' férjem él, kit Tybalt majd megölt,
 'S Tybalt, ki férjem' majd megölte, meghalt;
 Ez mind vigasztalás. Hát mért sirok?
 Egy szó, gonoszb, mintsem Tybalt' halála,
 Ölt engemet meg; szívesen feledném,
 De nyomja az, hajh! emlékezetem',
 Mint átkozott büntét bünös' szivét.
 'Meghalt Tybalt, 's száműzött Romeo,
 E', száműzött, ez egy szó, száműzött
 Tizezer Tybaltot ölt, Tybalt' halála
 Elég kín volt, lett volna vége ott. Vagy
 Ha a' fanyar kín társakat kíván,
 'S kell más bajakkal sorban állnia,
 Mért, a' hogy ezt mondák: Tybalt kimúlt,
 Nem jött: atyád anyád mindketteje?
 Ez megszokott könyűt fakaszt vala.
 De e' szavával: Romeo száműzött,
 Melly hátesapatként Tybaltnak halálát
 Kisérte, Tybalt, és atyám 's anyám,
 És Romeo és Julia mind oda
 Mind halva lett. — Száműzött Romeo!

Mértéktelen, korlátlan, 's végtelen
 E' szó' halála, 's kinja névtelen.
 Atyám' 's anyám', szólj dajka! hol lelem?

D A J K A.

Tybalt fölött jajgatnak. Jer velem,
 Ha úgy kívánod, hozzájuk vezetlek.

J U L I A.

Sebét könyűvel mossák? majd kiszárad;
 'S enyém kiűzött Romeomnak árad.
 Oh! vedd fel e' létrát; szegény kötél!
 Nincs Romeo; 's te, mint én, csalva lélek.
 Ő téged útnak ágyamhoz csinált,
 'S én lány szűz-özvegyül érek halált.

D A J K A.

Menj csak szobádba, Romeot tudom
 Hol van, 's vigasztalódul fölfelelem.
 Itt leszen ő az éjjel, higy szavamnak,
 Hozzá megyek most a' barát terembe.

J U L I A.

Oh leld föl! Add e' gyűrűt hív uramnak;
 'S mondd: várja őt a' végbucsu ölembé'.

Elmennek.

HARMADIK JELENET.

Lőrincz Barát' csellája.

LŐRINCZ B.

Jer Romeo! te szörnyü férfi! jer;
 A' bú halálba kedvel tégedet,
 'S nyomort vevél te házastársul el.

ROMEO.

Atyám! mi hírt hozsz? mit végzett a' herczeg?
 Mi kin törekszik társom lenni még,
 Mellyet nem ismerek?

LŐRINCZ B.

Fölötte meghitt
 Vagy már te ilyen durva társasággal.
 Én herczegünk' végzésiről hozok hírt.

ROMEO.

Mi volna az más, mint végső napom?

LŐRINCZ B.

Kegyesb ítélet ömlött ajkiról,
 Nem test' halála, csak test' számüzése.

ROMEO.

Hah! számüzés? oh szánj meg, 's mondd: halál!
 Irtózatosh arcú a' számüzés,
 Mint a' halál; ne mondj óh! számüzést.

LŐRINCZ B.

Te csak Veronából vagy száműzött,
Légy hát nyugodt: tág 's széles a' világ.

ROMEO.

E' vár' falán kül nincsen már világ,
Csak tisztító tűz, kin, 's pokol maga.
Ki innen űzve, űzve a' világból,
'S illy száműzés halál; a' száműzés hát
Ál név, 's halált tesz, 's ezt te száműzésnek
Híván, arany bárdal szeged nyakam',
'S csapásodon, melly meggyilkol, mosolygsz.

LŐRINCZ B.

Oh durva hálátlanság! 's szörnyű bűn!
Vétkedre törvényünk halált szabott,
'S jó herczegünk azt érted megszégé,
'S halál helyett száműzést monda rád.
Ez drága kegy, 's te meg nem ismered.

ROMEO.

Nem kegy, ha' kínzás az; hol Julia
Él, ott menyég van, és minden kutya
És macska, és egér, 's minden kis állat
Menyégben él itt, és láthatja őt,
Csak Romeo nem; Több értéke van.
'S szebb rangja, és műveltebb módja is
A' rothatag légynek, mint Romeonak,
Mert az szerelmes Juliám' kezének

Fejér csudáját ám érintheti,
 'S halhatlan üdvet lophat ajkiról,
 Mellyek szerény és szűz létökre is,
 Bűnnek híven egymásnak csókjait,
 Mindig pirúlnak, légynek ez szabad,
 Nem Romeonak; futnom kell nekem,
 A' légy szabad polgár 's én számüzött;
 'S a' számüzést még sem tartod halálnak?
 Nem volt kevert mérged, 's élesre fent
 Késed, se' más, bár milly hitvány, de rögtön
 Öló szered, csak számüzés, hogy ölj?
 Számüzés! oh barát! a' kárhozottak
 Élnek pokolban e' szóval! 's üvöltés
 Kiséri! 's pap levén, van annyi lelked,
 Te vétekoldó, 's lelki gyóntató,
 Ki jó barátomnak nyilatkozol,
 Hogy összezúzz e' szóval: számüzés?

LŐRINCZ B.

Te dőre ifju! halld csak egy szavam'.

ROMEO.

Ah, számüzésről szólsz te majd megint!

LŐRINCZ B.

Palzst adok, melly védend ellene:
 Édes tejét a' bajnak, bölcseséget,
 Melly megvigasztal, bár számüzve vagy.

ROMEO.

Számúzve még is? hagyj fel bölcseséggel!
Ha Juliát nem tud teremteni,
'S más helyre tenni várost, 's hercegi
Végzést törölni, úgy semmit sem ér,
Semmit se' használ az, többet ne is szólj!

LŐRINCZ B.

Már látom, örülteknek nincs fülök,

ROMEO.

Hogy volna; im bölcseknek sincs szemök.

LŐRINCZ B.

Hagyj helyzetetről szót váltnom veled.

ROMEO.

A' mit nem érzesz, arról nem beszélhetsz.
Volnál csak ifju mint én, Julia
Tiéd, egy óra óta férj; Tybalt
Megölve, és mint én, olyan szerelmes;
És számkivetve mint én: akkoron
Beszélhetnél, és téphetnél hajad',
'S a' földre esvén, még nem kész sirodnak
Mértéket, im mint én most, így vehetnél.

Földre veti magát; kinn kopognak

LŐRINCZ B.

Kelj fel, kopognak; bújál el hám!

ROMEO.

Nem én, hacsak beteg szívem' fohászi
Nem fődnek el ködként a' kém szemektől.

Kopogás.

LŐRINCZ B.

A! mint kopog. Ki az? fel Romeo, fel!
Vagy fogva léssz. — No csak várj egy kisig!

Kopogás.

Kelj fel! 's eredj könyves szobámba! — Tüstént!
Egek! minő makacsság ez? Jövök már!

Kopogás.

Ki zörget úgy? honnét jössz? mit keressz?

DAJKA kívül.

Ereszsz be csak, 's meghallod járatom';
Julis kisasszony küld engemet.

LŐRINCZ B.

Isten hozott hát!

DAJKA belépve.

Oh szent atyám, oh mondd meg szent atyám!
Hol asszonyomnak férje, Romeo?

LŐRINCZ B.

Amott a' földön, részegen könyétől.

DAJKA.

Oh szinte úgy van ő, mint asszonyom!
Egészen úgy.

LŐRINCZ B.

Oh kintelies rokonszenv!

Bús állapot!

DAJKA.

Szintén úgy fekszik ő

Zokogva 's nyögve, nyögve és zokogva.

Állj fel! ha férjfi vagy, állj Julia'

Őn kedveért fel! ő érette állj fel!

Miért sülyednél illy mély o-ba?

ROMEO.

Dajka!

DAJKA.

Ah úrfi! vége mindennek halál!

ROMEO.

Te Juliáról szólál? 'mint van ő?

Nem vél-e agg gyilkosnak engemet, hogy

Örömmüket én olly vérrel fertezém meg

Kisdéd korában már, melly olly közel

Övéhez? Ah hol? 's mint van? 's mit beszél

Eldúlt szerelmünkről titkos felem?

DAJKA.

Oh! mit se' szól ő, csak sir, és megint sir;

Most ágyba dül, majd ismét felszökik,

Tybaltot mond; 's majd Romeot kiált,

'S aztán leroskad ismét.

ROMEO.

Mintha e' név

Egy rá irányzott gyilkos álgyuból

Kilöve, őt megölné, mint keze
 Ez átkozott névnek megölte véré.
 Mondd meg barát! oh mondd meg: melly czudar
 Részt lakja e' csontvázban rút nevem?
 Szólj, hadd dulum fel gyűlöltem' lakát.

Kivonja kardját.

LŐRINCZ B.

Tartóztasd vissza őrált jobbodat,
 Hát férjfi vagy te? külsőd azt kiáltja,
 De könnyed asszonyos, 's vad tetteid
 Állatnak oktalan dühét jelentik.
 Oh férjfiúnak látszó képtelen nő!
 Vagy mind a' kettőnek látszó csuf állat!
 Bámúlni kényszer, szent rendemre! te;
 Természeted' szelidebbnek híven,
 Megölted Tybaltot, 's mostan magad'
 Ölnéd meg, és nőd' is, ki benned él,
 Ily átkosan gyűlölve tenmagad'?
 Léted' 's a' mennyet, földet mért szidod?
 Holott a' lét, menny 's föld, e' mind együtt
 Van benned, és te mind elvesztenéd.
 Fúj! így te termeted' 's eszed' 's szerelmed'
 Megfertezed, mikben mint egy fukar
 Bővelkedel, 's te egyikkel sem élsz
 Azon való céljára, melly eszed'
 És termeted' 's szerelmed' ékesítné.
 Szép termeted megválva férjfiás

Erőtől, oh! csak sejtalak leszen;
 Szerelmi esküd pusztá hitszegés,
 Megölve, kit hűséggel biztatál;
 Elmed, szerelmed' 's termeted' disze
 Ezek' vezérletére elfajulván,
 Mint lomha hadfi' táskájában a' por,
 Ten oktalanságodból vet lobot,
 'S ten fegyvered zúz, 's roncsol össze téged.
 Kelj férjfi, kelj fel! él még Juliád,
 Ki' kedveért imént meg halva voltál.
 Ebben szerencsés vagy. Tybalt megölni
 Akart, 's te ölted meg, 's ez is szerencséd;
 Halált kívánt a' törvény rád, 's barátod
 Lön, 's számkivet csak; ez megint szerencséd;
 Egész nyaláb áldás nyomúl reád,
 És a' szerencse legpipesb mezében
 Udvarl neked; 's te mint egy durva lány,
 Duzzogsz szerencséd, és szerelmed ellen.
 Vigyázz: ki így tesz, inségben hal el.
 Menj kedvesedhez, mint végezve van,
 Menj a' szobába fel hozzá, 's vigasztald;
 Csakhogy ne késsél, míg az ór eláll,
 Mert Mantuaba úgy át nem mehetsz,
 A' hol maradj majd, míg időt lelünk,
 Hogy felfödözzük házasságtokat,
 'S családítok' megkérleljük, 's kegyelmet
 Kérjünk a' hercegtől, 's téged haza

Húsz száz ezerszer több öröme hívjunk,
 Mintsem keservvel mentél innen el.
 Te menj előre, Dajka! és ajánlj
 Kisasszonyodnak, 's mondd: sürgessem ágyba
 Mindent a' háznál, súlyós bújok úgy is
 Lenyomja őket. Romeoja jön.

D A J K A.

Elállnék én itt regig hallani
 A' szép tanítást! Oh mi a' tudósság!
 Nagysád, a' szűznek megmondom, hogy eljősz.

R O M E O.

Mondd, 's intsd a' kedvest, hogy készüljön el
 Megszidni engem.

D A J K A.

Úrfi! e' gyűrűt
 Mondá, hogy adjam át neked. Siess,
 És jőj hamar, mert majd késő leszen.
 Dajka el.

R O M E O.

Oh! szívem ettől újra felvidúlt.

L Ó R I N C Z B.

Menj, jó 'jszakát! im sorsod ebben áll:
 Vagy míg az örök el nem állanak,
 Vagy napviradtkor menj el álruhában;
 Élj Mantuaban; majd én föllelem
 Szolgádat, és ő minden jót, mi itt

Esik, koronként megvisz. Add kezed!
Isten veled! már éj van; jó 'jszakát!

ROMEO.

Ne várna kéjek' kéje most reám,
E' gyors bucsúzásunk' sajnállanám. Elmennek.

NEG YEDIK JELENET.

CAPULET, CAPULETNÉ 's PARIS.

CAPULET.

Bal dolgok értek, gróf! 's nem volt időnk
Rábírni lányunkat, mert lá, Tybalt
Bátyát nagyon szerette, 's én is úgy;
De csak halálra lettünk! Már nagyon
Késő nagyon, 's ez éjjel már le nem jön;
'S ha társaságod' nem tekinteném
Megvallom, én is rég' ágyban feküdném.

PARIS.

Illy búk' korában nincs nőszés' kora.
Jó éjszakát, grófné! köszönts a' szűzet.

CAPULETNÉ.

Jó, jó; 's kikémlem majd reggel szivét.
Éjjelre bújának bezárkozott.

CAPULET.

Gróf Paris! én igérni megmerem
Lányom' szerelmét; gondolom magát

Minden tekintetben hozzám szabandja.
 Mi több, nem is kétlem. Menj nőm előbb,
 Hogysem lefekszel, hozzá, 's add híréül
 Paris fiam' szerelmét, 's mondd neki,
 Jól érts meg: a' jövő szerdán; de halkkal!
 Mi van ma?

PARIS.

Hétfő van, nagyságos úr!

CAPULET.

Hétfő? hohó! Jó, szerdán még korán lesz
 Legyen csütörtök, mondd, csütörtökön
 Ezen nemes grófhöz férjhez menend.
 Készen leszesz? mi? tetszik e' sietség?
 Czikornya nem kell; egy két jóbarát:
 Mert lásd, Tybaltot csak nem rég ölék meg;
 'S majd azt hihetnék, hogy nem is törődünk
 Rajt', mint atyánkfián, ha nagy tivornyát
 Ütünk; hívunk vagy fél tuczat barátot
 És vége azzal. Hogy tetszik csütörtök?

PARIS.

Bár lenne, nagysád, már holnap csütörtök!

CAPULET.

Jó; most eredj! csütörtökön legyen hát.
 Menj Juliához nőm, míg ágyba nem mégy,
 'S e' nászi napra készítsd őtet el,

Isten veled gróf! Hé, gyertyát szobámba!
 Énnékem olly késő van, hogy koránnak
 Lehetne szinte hívunk. — Jó 'jszakát! El mind.

ÖTÖDIK JELENET.

Julia' szobája.

ROMEO és JULIA.

JULIA.

Már menni kívánsz? A' nap nincs közel
 Még; fülmilécske, 's nem pacsirta volt,
 Mi áthatá füled' félénk ürét.
 Ama' granátfán, dall az éjjelen.
 Hígyed szerelmem; fülmilécske volt.

ROMEO.

Pacsirta volt az, a' reg' hirnőke,
 'S nem fülmilécske. Nézd kedves, mi zord
 Csikok szegik be oszló fellegit
 Keletnek; Ah! kiégtek már az éj'
 Gyertyái, 's a' virgoncz nap lábhegyen
 Áll már a' gőzölgő hegyormokon.
 Csak menve élek, várva meghalok.

JULIA.

Nem napvilág az ott, ismérem én.
 Légtűnemény az, melytől nap lehel,

Hogy fáklyahordód éji úton
Neked világítson majd Mantuaba.
Azért maradj még; nincs miért siess.

ROMEO.

Hadd fogjanak hát el, hadd öljenek meg;
Nem bánom én azt, csak te úgy akard.
Ama' derület hát nem reg' szeme,
Hold' arcza' halvány viszsugára csak;
Nem is pacsirta az, mellynek dala
Fenn fönk felett az ég' boltját veri.
Ah! kedvem engem nem visz: sőt maraszt.
Jer hát halál! jer, nőm akarja azt.
No's édesem! nincs még nappal, beszélj.

JULIA.

Oh az van az; Fuss, itt ér a' veszély.
Oh! a' pacsirta dall olly szertelen,
'S erőtét éles 's zord áhangokat.
Pacsirta, mondják, hangot édesen
Rezget; nem ez, téged rezzent ez el.
Pacsirta, mondják, békával szemet vált;
Cserélte volna bár szavát is el!
Ki karjainkból most nem bontana,
'S nap-uszítva rád, téged nem hajtana.
Most már eredj! jobban 's jobban derül.

ROMEO.

Derül? 's reánk búsabb, 's búsabb gyász terdül

DAJKA. jövet.

Kisasszony!

JULIA.

Dajka!

DAJKA.

Nagysás szüled legitt szobádba jő:
Nappallik immár: vigyázz, minden éled.

Dajka el.

JULIA kinyitja az ablakot.

Jer hát be nap, 's te menj ki innen élet!

ROMEO.

Légy boldog! egy csókot! 's hived leszáll.

Romeo leszáll.

JULIA.

Felem! szerelmem! férjem! itt hagyál?
Izenj az óra' minden napjain,
Mert perczenetben is sok nap vagyon
Illy számolással, oh milly agg leszek,
Mig Romeomat ismét láthatom.

ROMEO.

Isten veled! minden kis alkalom
Hozand köszöntést tőlem, angyalom!

JULIA.

'S véled, hogy egymást látjuk még viszont?

ROMEO.

Nem kétlem, és majd mind e' fájdalom
Édes beszélgetésünk' tárgya lesz.

JULIA.

Egek! mi gyászsejtő szívem vagyon!
 Úgy látszol most te ott alant nekem,
 Mint egy halott a' sir' mélységiben,
 És, vagy szemem csal, vagy holt színű vagy.

ROMEO.

'S te szinte úgy látszol, kedves! nekem.
 Bú iszsza vérünk'. Áldjon istenem! *Romeo el.*

JULIA.

Álnak neveznek téged, oh szerencse!
 Ha ál vagy, ő neked minek? ki olly
 Jeles hűségű. Légy légy ál, szerencse!
 Mert úgy, hiszem, nem tartod meg soká,
 És visz'adod.

CAPULETNÉ kívül az ajtónál

Hé, lányom fön vagy-e?

JULIA.

Ki az, ki engem hí? Nagysás anyám?
 Ilyen soká fön van, vagy illy korán?
 Mi szokatlan ösztön hozza őt ide?

CAPULETNÉ belépve.

No's, Juliám! hogy' vagy?

JULIA.

Nem jól, anyám!

CAPULETNÉ.

Még sirva mindig bátyádnak halálán?
 Könnyel kívánod sirjából kimosni?

De mosd ki bár, életre nem hozod.
Szűnjél azért: egy kis bú sok szerelmet
Jelent, de sok bú észhiány' jele.

JULIA.

Hagyj sírnom, oh! ez érzékeny csapásért.

CAPULETNÉ.

Úgy a' csapást te, és nem véred érzi,
A' kit siratsz.

JULIA.

'S érezvén a' csapást,
Vérem' lehetlen mindig nem siratnom.

CAPULETNÉ.

Nem az ő halálán sirsz te lányom úgy,
Hanem hogy a' gaz él, ki őt megölte.

JULIA.

Miféle gaz, szülöm?

CAPULETNÉ.

Gaz Romeo.

JULIA.

Egymástól ő 's gaz sok mérföldre esnek.
Isten bocsásson meg, mint én, neki.
Bár szívem' úgy mint ő, nem gyötri senki

CAPULETNÉ.

Igen, mivel még él orgyilkosa.

JULIA.

Él, mert kezem nem éri őtet el.
Bár vérem' én boszúlnám meg, 's ne más!

CAPULETNÉ.

Majd megboszúljuk mink őtet, ne félj!
De hát ne sirj már. Majd elküldök én
Egy emberemhez Mantuaba, hol
Az a' kiűzetett pribék lakik,
'S az olly hatás' kortyot nyújtand neki,
Hogy csak hamar Tybaltnak társa lesz;
'S akkor, reménylem, meg leszesz nyugodva.

JULIA.

Én Romeoval nem leszek soha
Nyugodva, míg nem látom halva őt,
Ha így eped szegény szűm véremért.
Oh! bárcsak embert lelhetnél anyám,
Méregvitelre, majd én megkeverném
Úgy, hogy bevévén Romeo, legott
Békén nyugonnék. Oh mint rettegi
Még csak nevét is szívem hallani,
És nem mehetni hozzá megboszúlni
Bátyámhoz érzett vonzódásom' annak
Testén, ki őtet úgy meggyilkolá!

CAPULETNÉ.

Csak szert találj te, embert én lelek.
De most leány! vidám hírt mondok én.

JULIA.

Jókor jön a' vig' hir szorúlt időben:
Kérlek mi az hát? nagysás asszonyom!

CAPULETNÉ.

Lát'd gyermekem, milly gondos egy atyád van:
Hogy bánatodtól elvonhasson, egy
Örömnapot gondolt ki hirtelen,
Mellyet te sem vártál, 's én sem reméltem.

JULIA.

Ah! jókor épen; 's melly nap az szülöm?

CAPULETNÉ.

Gondold leányom! most csütörtökön
Reggelre a' szép, ifju, 's nagy nemű úr,
Gróf Paris a' Péter' templomában
Vidám nejévé tészén tégedet.

JULIA.

Nem ő, szent Péter' templomára! sőt
Magára szent Péterre! nem tesz ő ott
Vidám nejévé engem; bámulom
E' nagy sietséget; hogyan mehessek
Előbb férjhez, mint az, ki férj leszen,
Hódolni jőjön? Mondd uram- 's atyámnak,
Kérlek kegyes szülöm, hogy nem megyek
Még férjhez, és ha is, hát Romeo
Bár gyűlölöm, tudod, lesz férjem inkább
Mint Paris, esküszöm. No ez derék hir!

CAPULETNÉ.

Itt jó atyád, mondd azt magad neki,
'S te lásd, hogy azt majd tőled mint veszi.

CAPULET, 's DAJKA jönnek.

CAPULET.

Napalkonyatkor a' lég harmatot
Szítál, 's öcsémnek ime alkonyán
Esik, csak úgy szakad.—
Mi ez, csatorna? lány! mindig könyűkben?
És záporozva? Egy kis testbe' te
Hajót, szelet, 's tengert együtt utánzasz:
Szemeid, miket tengernek mondhatok,
Könnyezve tenger-árt apályt mutatnak.
Tested hajó, 's e' sós árban vitorláz;
'S fohászid a' szél, mellyek könnyeiddel
Együtt dühöngvén, rögtön csend' hiján
Vészhányta tested' ár alá süllyesztik.
No's, mint vagyunk nőm? Tudtár'adta-e,
Hogy mit határoztunk?

CAPULETNÉ.

Igen, uram!

De megköszönte, mert nem kell neki.
Kelt volna a' bohó sírjával egybe!

CAPULET.

Halkkal, vigy engem is magaddal, asszony!
Mit, néki nem kell? Nemhogy megköszönné!
Nem büszke hát, 's boldognak nem leli

Magát a' hitvány, hogy számára olly
Derek urat szereztünk vőlegényül?

JULIA.

Nem büszke rá, de hálás, hogy tevétek:
Nem büszkit engem az, mit gyűlölök,
De háladóvá tesz még gyűlölet
Is, melly szivességnek volt vélve.

CAPULET.

Éj ha!

Te bölcs libácska! hogy' van, hogy'? kevély
És háladó, aztán: nem háladó,
'S még sem kevély. Kényes pipőke te!
Nekem ne hálálkodjál, ám de döllyfel
Se pöffedezz, hanem szedd rendbe kényes
Inad', hogy Parissal csütörtökön
Szent Péter' templomába menj, avagy
Majd én cserényen hurczollak oda.
Vakarj te sápadt tacsó; gaz poronty!
Te faggyukép!

CAPULETNÉ.

Fuj, fuj! megőrülél?

JULIA.

Ah jó atyám! im kérlek térdemen,
Légy türedelmes, 's halld csak egy szavam'.

CAPULET.

Pokolba czafra! makranczos kölyök!
 Tudd meg, csütörtökön templomba mégy;
 Avagy ne nézz többé szemembe; csitt!
 Egy szót se! mondom még csak meg se moccanj,
 Viszketnek ujjaim. Lám nőm, alig
 Hivők elég áldottaknak magunkat,
 Hogy isten ezt az egy lányt adta csak;
 De ime látom, egygyel több ez egy is
 Mint mennyi kell, 's hogy átok szállt vele
 Reánk. — Vakarj, te söpredék!

DAJKA.

Oh áldd meg isten, a' ki menybe' vagy!
 Feddésre méltó, így mocskolni őt,

CAPULET.

Miért te nő bölcsesség? Fogd be szád'
 Eszeskedő! 's hápogj komasszonyiddal!

DAJKA.

Nem szólok én gonoszt.

CAPULET.

Isten' hírével!

DAJKA.

Beszélni sem szabad?

CAPULET.

Halgass kereplő!

Fontos beszédid' tartsd keresztelőkben,
 Itt arra nincs szükségünk.

CAPULETNÉ.

Milly heves vagy!

CAPULET.

Szentséges isten! Őrültté teszen!
 Éjt - nap, korán, későn, honn, kinn, magán,
 És társaságban, ébren, alva, mindig
 Férjhez menésén aggtam, 's most, midőn
 Olly vőlegényt szerzek, ki fejedelemtér,
 Szép birtokú, ifjú, dicsőn nevelt,
 'S jeles tehetséggel (mondják) teli;
 Növést kívánni sem lehet különbet,
 És még ezen rongy nyögdelő bohó,
 Ezen nyöszörgő báb, midőn szerencse
 Kínálja, még így válaszol: felette
 Ifjú vagyok, szeretni nem tudok,
 Én nem megyek férjhez, kérlek, bocsáss meg.
 Jó hát, ha nem megy, megbocsátok én.
 Legelj, hol tetszik, vélem nem lakol.
 Vigyázz, fontold meg; én tréfát nem űzök.
 Közel csütörtök, tedd kezed' szivedre,
 'S enyém ha vagy, barátomé leendsz;
 Ha nem, menj, koldulj, éhezz, 's veszs az utcán,
 Mert én, hitemre! el nem ismerendlek,
 'S javadra sem lesz, a' mim van; soha.
 Hidd azt, 's jegyezd meg: én szót nem szegek,

JULIA.

'S a' föllegekben nem lakik könnyör,
 Melly kinaimnak mélységébe néz?
 Ne csapj el engem, oh édes szülőm!
 Halaszd e' nászt egy óra, hétre még,
 Ha nem, menyekző-ágyam' vesd a' bús
 Sírban meg, a' hol Tybalt nyúgoszik.

CAPULETNÉ.

Hozzám ne szólj, én egy szót sem beszélek,
 Tégy mint akarsz, én kész vagyok veled. El.

JULIA.

Egek! mikép kerüljem ezt ki, dajka?
 Hajh! férjem a' földön, 's hitem menyégben;
 'S mint térjen e' hit földre vissza most,
 Hanem ha férjem menyből visszaküldi,
 Itt hagyva földet? Oh enyhíts, tanácsolj!
 Ah! hogy cselekkal él az ég egy illy
 Szelíd teremtmény ellen, mint magam!
 Mit szólsz te? egy vigasztaló szavad sincs?
 Egy sincs?

DAJKA.

Hitemre! itt van: Romeo

Számüzve; 's éltem' rá teszem, hogy ő
 Követelni téged nem mer visszatérni.
 'S ha mer, titokban kell meglennie.
 'S dolgunk úgy állván, a' mint áll, higgyed,

Legjobb leszen, ha a' grófhoz menendsz.
 Oh kedves úr ő! hozzá Romeo
 Csak egy mosó-rongy. Sasnak sincs kisasszony
 Olly éles, olly szép, olly tüzes szeme,
 Mint Parisé. Örökre veszszek el,
 Ha új menyekződben nem léssz szerencsés,
 Mert ez jelesb az elsónél, de bár
 Nem volna, első férjed halva van;
 Vagy annyi, mintha halva volna; mert
 Ő bátor él, te hasznát nem vehet'd.

JULIA.

Szivedből szólasz?

DAJKA.

És lelkemből is.

Vagy veszszén el mind a' kettő

JULIA.

Amen.

DAJKA.

Mi?

JULIA.

Csodálatos, mint megvigasztalál!
 Eredj be, 's mondd anyámnak; bosszuságot
 Tevén atyámnak, Lőrinczhez menék
 Meggyónni, 's nyerni bűnbocsánatot.

DAJKA.

Egész örömmel! 's ezt bölcsen teszed. E.

JULIA.

Oh leggonoszb sátán! vén kárhozat!
Bűnös-b-e, tőlem hitszegést kívánva,
Vagy szint' azon nyelvvel gyalázva férjem',
A' mellyel olly sok százszor és ezerszer
Dicsérte őt, mint pár nélkül valót?
Eredj tanácsadó! keblem 's te, már
Jövőre végkép ketté váltatok.
Most a' baráthoz; tán ő irt talál,
'S ha nincs segély, meghalni rajtam áll. *El.*

NEGYPEDIK FELVONÁS.

ELSŐ JELENET.

Lőrincz' barát' czellája.

LŐRINCZ B. és PARIS

LŐRINCZ B.

Csütörtökön, gróf? az rövid határnap.

PARIS.

Ipam kívánja azt úgy, Capulet,
'S én nem vagyok rest gátolnom siettét.

LŐRINCZ B.

Mint mondod, a' szüz' kényét nem tudod :
A' pálya görbe, nem tetszik nekem.

PARIS.

Mérték felett sir ő Tybalt' halálán,
'S ezért szerelemről nem sok szót tevék :
Könyűk' lakában Venus nem mosolyg.
És lásd uram : veszélyt látván atyja
Abban, hogy ő olly sok hatalmat ád
Keservinek; bölcsen sietteti

A' násznapot, hogy könnye' árjait
Gátolja; 's minthogy azt a' szűz magától
Nem birja, társat ál ahhoz neki.
Most hát tudod sietségünk' okát.

LŐRINCZ B.

Bár azt ne tudnám, hogy mért kell halasztani.
Imhol jön a' szűz, gróf, czellám felé!

JULIA jö.

PARIS.

Boldog találkozás, oh drága nőm!

JULIA.

Akkor lehet, ha nővé esküszöm.

PARIS.

Csütörtökön megkell 's meg is lesz az.

JULIA.

Ha megkell, meglesz.

LŐRINCZ B.

Az való igaz.

PARIS.

E' szent atyához gyonni jósz.

JULIA.

Ha erre

Válaszlanék, neked gyónnám meg én.

PARIS.

Azt, hogy szeretsz, ne titkold el neki.

JULIA.

Hogy őt szeretem, megvallom im neked.

PARIS.

Azt is, hiszem, hogy engemet szeretsz.

JULIA.

Ha azt cselekszem, úgy az többet ér
Hátad mögött beszélve, mint szemedbe.

PARIS.

Szegényke, mint elronták a' könyűk
Arczod'.

JULIA.

Csekély győzelmet nyertek azzal;
Elég silány volt az, míg köny se' bántá.

PARIS.

E' szóddal inkább bántod, mint köny, azt.

JULIA.

Uram, való ez, és nem rágalom.
'S a' mit beszéltem, azt orczámba mondtam.

PARIS.

Orczád enyém, 's te azt rágalmazád.

JULIA.

Az meg lehet, mert nem tulajdonom. —
Van érkezésed mostan szent atyám?
Avagy vecsernye tájban jőjek el?

LŐRINCZ B.

Időm üres most, andalgó leányom,
Hagyj hát uram, most bennünket magunkban.

PARIS.

Ójon meg ég, hogy szent gyónást zavarjak,
Csütörtökön majd felkeltlek korán.

Juliához.

Isten veled! 's vedd e' szent csókom' addig!

JULIA.

Oh zárd be ajtód', 's azt ha megtevéd; jer
Sirj vélem: ir, segély, 's remény oda!

LŐRINCZ B.

Ah ismerem már búdat, Julia!
Eszem' köréből űz ki engem az:
Hallom, 's halasztni sem lehet tovább már,
E' gróffal összekelsz csütörtökön.

JULIA.

Ne mondd nekem, hogy hallod azt, barát,
Vagy mondd meg azt is, mint kerüljem el:
Ha bölcseséged nem nyújthat segélyt,
Csak bölcsnek ismerd en szándékomat,
'S tüstént segíték én e' késsel itt.
Isten szivünket adta Romeoval,
Te meg kezünket össze, 's hógysen e' kéz,
Mellyet te Romeonak pecsételél le,
Új alkunak szolgáljon oklevélül,
Vagy hű szivem hitetlen pártosúl

Máshoz hajuljon, inkább ölje ez meg
 Mindkettejét: hosszú tapasztalásu
 Korodból adj azért rögtön tanácsot,
 Vagy nézd, közöttem, 's inségem között e'
 Verszomjuzó kés lészen majd bíró,
 Ki azt itéli el, minek korod'
 'S mesterséged' hatalma végbementét
 Nem birta eszközölni tisztessen.
 Oh szólj! ne késsél! én meghalni vágyok,
 Ha, mit beszélendsz, nem szóland segélyről.

LŐRINCZ B.

Várj, sejtek egy reményfajt, lányom! Ám de
 Kétségb'esett véghezvitelt kíván, mint
 Kétségb'esett az, mit meggátlanánk.
 Ha, mintsem a' gróf' nője légy, magad'
 Inkább megölni szántad el, reméllem:
 Mersz olly mit is, mi a' halállal egy,
 Hogy elriaszd a' szégyent, a' ki ezt
 Kerülve megvív sz még halállal is.
 Ha hát merész vagy, én nyújtok segélyt.

JULIA.

Ah! hogysen a' grófhhoz menjek, kívánj
 Leszöknöm inkább a' toronytetőről,
 Avagy haramja - úton bolyganom,
 Avagy kigyók között lappanganom;
 Láncozlj a' mormogó medvékkel össze,
 Vagy csukj be egy csontházba éjjelen,

A' melly halottak' zörgő vázaikkal,
 Purhás tetemmel, 's állatlan fakó
 Halálfejekkel tömve áll egészen;
 Avagy parancsold, hogy szálljak le egy
 Ujonta ásott sirba, 's a' halottal
 Egy szemfödel alá rejtsem magam'
 A' mik, ha hallám is, remegtetének;
 'S én megteszem félelm, 's kétség kívül, csak
 Férjemnek éljek szeplőtlen nejl.

L Ó R I N C Z B.

No jó, eredj hát, légy víg, 's állj reá,
 Hogy Parishoz mégy; holnap szerda van,
 Lásd, holnap éjjel mint hálhass magán,
 Dajkád' ne hagyd szobádban hálni véled:
 'S ha majd lefekszel, fogd e' kis palaczkot,
 'S idd e' lepárolt nedvet mind ki: Egy
 Hús, 's altató nyirok futand legott
 Eridbe' szét, melly elfogandja minden
 Életszeszed', 's egy érítés se' járand
 Szokásaként, megszűnik verni mind.
 'S annak, hogy élsz, sem lélekzet, se' hév
 Nem lesz tanúja; 's ajkid' arczaid'
 Rózsáji halvány hamvakká enyésznek;
 Szemeidnek is beesnek ablaki,
 Mint a' halál éltünk' napját bezárja;
 S megfosztva minden tag hajlós erőtl,
 Mint a' halál fásúlt, meredt, 's hideg lesz,

'S szikár haláltól kölcsönzött eme'
 Képmásba' negyvenkét órát maradsz,
 Mig, mint egy édes álomból fölérzesz.
 'S majd a' midőn reggel fölkeltni jő
 A' vőlegény, te halva fekszel ott.
 Aztán a' gyásypadon, (miként honunkban
 Szokás) földetlen, és legszebb mezedben
 Ó sirotokba visznek, mellybe az
 Agg Capulet ház rég temetkezik.
 Akközben én, miig fölérzenél,
 Mi szándokunk? megírom Romeonak,
 'S ő eljövén, együtt lessük ki ketten
 Fölbredésed'; 's még az éjjelen
 Elvisz magával Mantuába téged.
 'S jelen gyalázatodtól ez megóv,
 Ha ingatag kedv, 's női félelem
 Azt végbe vinned nem csüggesztnek el.

JULIA.

Oh adsza, adsza! félelmet ne emlits.

LŐRINCZ B.

Fogd! 's most eredj el. Légy erős, szerencsés
 Pályádon! Én férjedhez egy barátot
 Levéllel egybe küldök Mantuába.

JULIA.

Szerelem, adj erőt! 's erő segélyt ad!
 Élj boldogúl, atyám! Elmennek.

MÁSODIK JELENET.

Szoba Capulet' házában.

CAPULET, CAPULETNÉ, DAJKA, 's INASOK.

CAPULET.

Hij annyi vendéget mint irva itt.

Egy inas el.

Ficzkó! fogadj húsz értelmes szakácsot.

INAS.

Egyike se legyen rossz, uram! majd megpróbálom én előbb, megtudják-e nyalni újjaikat.

CAPULET.

Micsoda próba már az?

INAS.

Hígye el nagysád, rossz szakács az, ki saját újjait nem tudja megnyalni. Azért olyat, ki újjait nem tudja megnyalni egyet sem hozok.

CAPULET.

Menj, hordd el magad'. Inas el.

Időnk rövid, 's majd el nem készülünk.

No's, lányom elment hát Lőrincz atyához?

DAJKA.

El az valóban.

CAPULET.

Jól van, talán az jóra birja majd,
 Átalkodott makranczos czafra ő.

JULIA jő.

DAJKA.

Né, milly vigan jó gyónásról amott!

CAPULET.

No's hát, nyakas te! hol kalandozál?

JULIA.

Hol megtanultam szánni vétkeket,
 Hogy engedetlenül ellenszegültem
 Neked, 's parancsiúdnak, 's hol szent atyám
 Reám kötötte, hogy térdemre esve
 Kérjem bocsánatod'; kérlek, bocsáss meg,
 Eztán magam' mindig hozzád szabom.

CAPULET.

El hát a' grófhhoz, 's mondjátok meg ezt;
 En e' frigyet még holnap megkötöm.

JULIA.

Az ifju úrt Lőrincznél leltem én,
 'S a' mint csak illik, olly szives valék
 Hozzá, szerénység' korlátin belül.

CAPULET.

Ej ej! no jó, örvendek rajta. Kelj fel!
 Már így helyes! hadd lássam hát a' grófot!
 Menyköbe! mondom, el tüstént utána

Az égre! méltán szent az a' barát, ' ;
Egész Verona sok javával él.

JULIA.

Nem jössz velem kamrámba dajka, ott
Segíteni megválasztani ékemet,
Melly holnap illő lesz hozzám szerinted?

CAPULETNÉ.

Hagyd el csütörtökig, van még idő.

CAPULET.

Menj dajka, menj! mert holnap esküvő lesz.

CAPULETNÉ.

A' készüléhez majd kurtán jutunk;
Majd este van.

CAPULET.

Pah! talpon lészek én, nőm;
'S jót állok érte: minden jól leszén.
Menj nőm, segíts ékíteni Juliát.
Hagyd csak reám, fen lészek én az éjjel.
Ez egyszer a' gazdasszony én lészek.
Hé! senki sincs itt? Jó, magam megyek
Parishoz el hát, és készszé teszem
Holnapra; oh mint megkönnyebbedék
Szivem, hogy e' fonák lány észre tért!

Elmennék.

HARMADIK JELENET.

Julia' kamrája.

JULIA, 's a' DAJKA.

JULIA.

No jó, ez öltöny legjobb lesz. De kedves
Dajkám az éjjel hagyj, kérlek, magán;
Mert még soká imádnom kell eget, hogy
Meghassam azt, 's mosolygjon helyzetemre,
Melly, jól tudod, visszás 's bűnnel teli.

CAPULETNÉ belép.

Ti még dologban? kell segéd kezem?

JULIA.

Nem, jó anyám! Ki választók mi már, mik
Holnapra pompánkhoz szükségesek.
Azért ha úgy tetszik, hagyj most magán,
'S viraszsa át dajkám az éjt veled.
Mert jól tudom, kell mindteknek keze
E' hirtelen dologhoz.

CAPULETNÉ.

Most ágyba, 's nyugodjál! kell az neked.

Capulet 's dajka el.

JULIA.

Eg véled! isten tudja, meg' mikor
Találkozunk. Egy lankadt jég iszony

Borzong erimben, melly majd megfagyasztja
 Éltem' melegjét. Visszahívom őket
 Vigasztalásul. Dajkám! Oh de mit
 Csináljon itt? magamnak kell nekem
 Eljátszanom szörnyű játékomat,
 Jer hát üveg!
 De hát ha nem hat majd e' zagyvalék?
 Erővel a' gróf' nőjévé teendnek?
 Nem, nem! megövand ez! heverj te itt!

Letesz egy tört.

De hát ha méreg, 's a' ravasz barát
 Azért adá, hogy meghaljak, nehogy
 Megszégyenítse őtet e' menyekző,
 Mivelhogy össz'adott már Romeoval?
 Félek hogy az, de még sem, nem hiszem;
 Még eddig őt szent férjfinak tudák.
 Nem engedek kelyt illy rossz gondolatnak.
 De mit, ha a' sírboltba majd letéve,
 Előbb fölérzek, mintsem Romeo
 Megválni eljő? Itt a' szörnyű pont!
 Nem fojt-e a' bolt meg, mellynek soha
 Nem szí be tiszta léget ronda szája,
 'S nem fúlok, és halok meg ott előbb,
 Mint Romeom eljő? Avagy habár
 Élnék is ott, nem könnyen várható-e,
 Hogy a' halál' 's éj' szörnyű képze
 Együtt a' hely' rémitőségivel.

A' sírban ott, 's agg boltban, hol rakásra
 Gyűjtetnek ősim' minden csontjai
 Sok század óta; 's hol véres Tybalt,
 Még új a' földben, szemfödél alatt
 Rothad; hol, a' mint mondják, éji néhány
 Órákban a' lelkek bolyongnak. — Oh jaj!
 Nem várható-e, hogy korán fölérzek,
 'S a' rút büz, és sívás, mint a' beléndé,
 Mikor kivájják, hogy minden halandó
 Megőrül, a' ki hallja. Oh ha majd
 Fölébredek, nem tévedek meg én,
 Környezve mind e' szörnyü rémülettől?
 'S nem játszom bőszen ősim' tagjaikkal?
 'S nem rángatom ki szemfödél alól
 Megcsonkitott Tybaltot? 's e' dühömben
 Némellyik őszám' csontjával nem ontom
 Ki dőre agyvelőm', mint egy doronggal?
 Né! mintha látnám bátyám' szellemét
 Keresve Romeot, ki tőr' hegyére
 Nyársolta testét. Állj meg, állj Tybalt!
 Jövök már, Romeo! ezt rád köszöntöm!

Az ágyra veti magát.

NEGYEDIK JELENET.

Terem Capulet' házában.

CAPULETNÉ, DAJKA.

CAPULETNÉ.

Ne dajka! a' kulcsok. Hozz több fűszert.

DAJKA.

Pálmát, 's bisalmát kérnek a' sütéshez.

CAPULET jövet.

No rajta! fel! kétszer szolt a' kokas, 's el-

Harangozák a' hajnalt, három óra;

Láss a' sütéshez jó Angelica

Semmit ne kímélj.

DAJKA.

Csak menjen katuska,

Menjen fekünni, holnap majd bizonynyal

Beteg leszen, hogy illy soká viraszt.

CAPULET.

Cseppet sem; átviraszték én sok éjt,

Kisebb okért is, 's még sem lett bajom.

CAPULETNÉ.

Volt, volt időd, hogy jó egerleső

Valál, de olly lestől megörzelek most.

Capuletné 's dajka el.

CAPULET.

Nézzétek a' feltékeny főköttöt!—

Nohát suhancz! mi az?

INASOK nyársokkal, fahasábokkal, 's kosarakkal.

ELSŐ INAS.

Biz' én magam sem t'om, szakács-szerek.

CAPULET.

Siess, siess! Első inas el.

Ficzkó! hozz szárazabb

Tuskót, kiáltsd Pétert: mutassa meg.

MÁSODIK INAS.

Tuskót? elég az én fejem maga

Tuskót találni. Pétert mért zavarnók!

CAPULET.

Villám! beh jól monda. Vig egy kölyök! Hah!

Te légy a' tuskónagy. Bizony kinappalt!

'S zenével a' gróf itt leszen legitt,

Mint mondta, hogy' tesz. - A! hallom, közelg —

Hanga hallatik.

Hé, dajka! asszony mondom, dajka! hé!

(A' DAJKA jő.)

Menj Juliához, 's kelesd. 's cifrázd fel őt!

En addig a' gróffal beszélgetek.

Menj menj, siess! itt már a' vőlegény.

Siess, ha mondom. Elmennek.

Ö T Ö D I K J E L E N E T.

Julia' szobája.

JULIA az ágyon.

DAJKA belépven.

Kisasszony! hé kisasszony! Julia!
 Csak mélyen alszik! Fel báránka fel;
 Kisasszony! oh fuj! álmotáska te!
 Lelkem kisasszony! kincsem! hé menyasszony!
 Egy szót se' mit? Vedd, vedd ki részedet;
 Egy héti álmodat bizvást alhatol,
 Mert Paris, ládd, ön nyugtát tette rá,
 Hogy majd az éjjel csak parányit alszol.
 Bocsásd meg isten! Amen, így legyen
 Milly mélyen alszik! Föl kell keltnem őt:
 Hé hé kisasszony! kapjon ágyadon csak
 A' gróf, hiszem hogy ő majd felriaszt.
 Vagy nem? Mi? már öltözve, 's így ruhástul
 Ismét lefekve! Föl kell keltenem
 Téged. Kisasszony, hé kisasszony! — Oh
 Egek! segítség! halva asszonyom!
 Jaj istenem! jaj, mért születtem én!
 Egett szeszért, hé! — Hé nagyságos úr!
 Nagyságos asszony!

CAPULETNÉ jövet.

Mi lárma ez?

KÜLT. JÁTEKSZÍN XVII. KÖT.

DAJKA.

Jaj, jaj boldogtalan nap!

CAPULETNÉ.

Mi baj van?

DAJKA.

Íme lásd! oh gyászhozó nap!

CAPULETNÉ.

Jaj lányom! oh egyetlen életem!

Éledj, tekints fel, vagy veled halok! —

Kiálts segítségért: Hé, hé! segítség!

CAPULET jövet.

Fuj! Juliáért tüstént! férje itt már.

DAJKA.

Megg halt, kimúlt ő; megg halt, oh egek!

CAPULETNÉ.

Jaj! halva, halva! oh jaj, halva van!

CAPULET.

Hadd lássam őt! Hah! vége! már hideg!

Aludva vére, 's fagyva tagjai.

Élet 's ez ajkak rég' szétváltak!

Ugy fekszik a' halál rajt', mint kora

Zúz a' mezőnek legszebbik virágán.

Oh átkos óra! oh boldogtalan vén!

DAJKA.

Oh jaj! siralmas nap!

CAPULETNÉ.

Jaj kinos óra!

CAPULET.

Halál, hogy megrikasson, elvevé,
(Elvette a' halál, hogy megrikasson)

'S most szólni nem hágy, nyelvem' megköti.

LÓRINCZ B. 's PARIS HANGÁSZOKKAL jönnek.

LÓRINCZ B.

Kész a' menyasszony a' templomba menni?

CAPULET.

Elmenni kész, megtérni nem soha.

Fiam! menyekzód' éjén a' halál hált

Menyasszonyoddal! Nézd, ott fekszik ő,

A' szép virág, letörve általa.

Halál az én vőm, és örökösöm;

Ő vette el lányom. Már meghalok,

'S reá hagyok mindent. Ha hagyva élet,

Minden halálé.

PARIS.

Milly hosszú volt láthatnom e' nap' arcát!

'S most illy tekintetet nyújt az nekem?

CAPULETNÉ.

Förtelmes, átkos, gyászos, szörnyű nap!

Legbúsabb óra, mellyet ért idő

Tartós 's bajos zarándoklásiban!

Csak egy szegény, egy kedves magzat, egy

Lény volt vigasztalásom, 's gyönyöröm;
És elragadta zord halál előlem!

DAJKA.

Oh jaj, jaj! oh kinos, kinos, kinos nap!
Oh legsiralmasb nap, 's leggyászorabb nap!
A' mellyet életemben láttam én.
Oh nap, nap! oh nap! oh útálatos nap!
Illy gyásznapot nem láttak még soha!
Jaj jaj, keservek' napja! jaj!

PARIS.

Megcsalt, nejétől megfosztott, kigúnyolt,
Gyötrött, megölt férj! Förtelmes halál!
Tetőd így megcsalt, 's tőled, kegyetlen,
Így tenkretett! oh élet! oh szerelm!
Nem, nem, nem élet, csak szerelm halálban!

CAPULET.

Kinzott, gyűlölt, bűlätott, megvetett
Megölt öreg! kétségbejött idő!
Miért jövel te meggyilkolni most
Örömmepünket? oh, oh gyermekem!
Lelkem, nem gyermekem! Te meghalál, meg;
Jaj, halva gyermekem! 's hajh! gyermekemmel
Temetve vannak minden örömim!

LŐRINCZ B.

Csitt! szégyen ez! zavarnak gyógyszerre.
Nincs illy zavarban. Részes volt az ég is

E' szép leányban, mint ti, 's most egészen
 Ővé, 's a' szűznek annál jobb: 'Ti nem
 Birátok óvni részotek' haláltól,
 Részét az ég örökké élteti.
 Előremente volt fő vágyatok,
 'S menny volt tinektek, hogy magasra menjen;
 'S most sírtok im, hogy ő magasra ment,
 Felhőn felül, olly fel, mint menny maga.
 Oh! így szeretve milly balúl szerettek:
 Hogy látva őt jólétben, még dühödtök.
 Nem jól van az férjnél, ki úgy soká él,
 Legjobban az, ki ifjan föld alá kél.
 Szűnjék könnyűtök, 's rozmarinotok'
 'Tűzzétek e' szép holtra, 's mint szokás,
 Templomba véle legszebb ékiben.
 Mert bár a' lágy természet sírni kész.
 Könyűji csak mulattatják az ész.

CAPULET.

Minden, mit vigaságra rendelénk,
 Elhagyva tisztét, gyász pompára vál,
 Hangeszközinkből búskomor harang,
 A' nászi lakziból halotti tor,
 És dalinkból lett hatotti ének.
 Menyasszonyunknak szánt virágaink
 Holtat díszítnek, 's minden visszafordúl.

LŐRINCZ B.

Menj bé, uram! 's te véle asszonyom!
 Te is gróf Paris! mind készüljetek
 E' szép halottat sirjához követni.
 Az ég mogorván néz bűnért titek?
 'S gáncsolva kényét, még ingerlitek.
 {Boszús az ég bűnért irántatok,
 {Ne ingereljétek, bokoljatok.

Capulet, Capuletné, Paris, 's Lőrincz b. el.

ELSŐ LANTOS.

Lelkemre! bizvást eltehetjük sípjainkat 's el
 is kotródhatunk.

DAJKA.

Tegyétek el, tegyétek jámborok!
 Mert, mint látjátok, bús szél fú minálunk

Dajka el.

ELSŐ LANTOS.

Hitemre! (sípjára mutat) én ebből vigabb sze-
 et fúttam volna.

PÉTER jövet.

Oh lantosok, lantosok! játszátok: Vigadj
 szívem, vigadj szívem. — Ha akarjátok, hogy él-
 jek, fújatok: Vigadj szívem — —

ELSŐ LANTOS.

'S mért: Vi gadj szívem?

PÉTER.

Oh lantosok! mert szívem maga fúja: Epedj
szívem keservimben. — Oh! penditsetek egy két
keserves vig nótát vigasztalásomra.

MÁSODIK LANTOS.

Nem mi, csak egy nótát is, nincs most
játzás' ideje.

PÉTER.

No hát majd penditek én nektek.

ELSŐ LANTOS.

Mit penditsz te nekünk?

PÉTER.

Nem pénzt, ne búsúljatok; hanem majd azt
penditem füleitekbe, hogy ti csak szemfényvesz-
tők, 's kontárok vagytok.

ELSŐ LANTOS.

Én meg majd azt penditem rá, hogy te csak
egy hitvány szolga vagy.

PÉTER.

'S én majd a' hitvány szolga' dögönyegét
koponyátokhoz mérem, mert én keveset értek já-
tékhöz; majd én dur-t irok hátatokra, 's a' moly-t
kipengetem haczukátokból. Jól megjegyezzétek.

ELSŐ LANTOS.

Hiszen ha mol helyett dur-t írsz ránk, te
jegyzesz meg bennünket.

MÁSODIK LANTOS.

Kérlek, dugd hüvelyébe dögönyeged' 's húzd
eszedet ki tők — — vagy is tokjából.

PÉTER.

Védjétek hát magatokat eszem ellen. Vas
észszel dögönyözkélek hát meg benneteket, 's vas
dögönyegem' hüvelyébe eresztém. Feleljetek meg
erre emberül:

Ha kintől vérzik a' kebel

'S lelkünk eped bú 's baj miatt;

A' lant ezüst zengésivel — —

Miért ezüst zengésivel? miért a' lant ezüst
zengésivel? Mit mond ked rá Húros Matyi?

ELSŐ LANTOS.

Nagy tus! azért, mert az ezüstnek kellemes
hangja van.

PÉTER.

Helyesen! Hát sipos Misi! ked mit szól
hozzá?

MÁSODIK LANTOS.

Én azt mondom: azért ezüst zengésivel, mert
a' lantosok ezüstért zengedeznek.

PÉTER.

Ismét helyesen! Hát ked mit mond rá? Ri-
gó Bandi!

HARMADIK LANTOS.

Biz'isten, én már nem is tudom, mit mondjak.

PÉTER.

Engedelmet kérek; igaz bizony! ked az énekes. Majd megmondom hát én ked helyett: azért mondják: a' lant ezüst zengésivel, mert ilyen ficzkók mind kedtek ritkán jutnak aranyhoz zengedezéseikért.

A' lant ezüst zengésivel.

Serény segéddel enyhet ad.

Péter énekelve el.

ELSŐ LANTOS.

Micsoda kórságos bohó ez?

MÁSODIK LANTOS.

Pokol vigye! Jer Bódi! menjünk be itt, 's várjuk meg a' gyásznépet, 's ebédet.

Elmennek.

ÖTÖDIK FELVONÁS.

ELSŐ JELENET.

Mantua. Útca.

ROMEO.

Ha hihetnem álom' hízolgő szemének.
 Álmom közalgő kedves hirt jelent.
 Keblem' királya trónján búttan űl,
 'S ma egy szokatlan szellem szűntelen
 Földön felűl kap vidám-képzetekkel.
 'Álmomban eljött nőm, és halva lelt.
 (Gyér álom, a' holtat gondolni hagyja.)
 'S ajkimba csókkal olly éltet lehelt,
 Hogy meg' föléledék, 's császár valék.
 Egek! mi édes birva a' szerelm,
 Ha annak árnya is már illy örömdús!

(BOLDIZSÁR jő.)

Hírek Veronából! — No's Boldizsár?

Lőrincz atyától nem hozsz levelet?

Hogy', 's mint vagyon nőm? mint hagyád atyámat?

Hogy' 's mint van Juliám? ezt kérdém ismét;

Mert nem lehet se' baj, ha jól van ő.

BOLDIZSÁR.

Ő jól vagyon, 's így nem lehet se' baj;
 A' teste ősei' sírboltjába' nyugszik,
 'S él halhatatlan része angyalok közt.
 Láttam midőn az ősi sírba tették,
 'S hirt hozni tüstént postán jöttem el;
 Kérlek, bocsáss meg, hogy rossz hirt hozék,
 Magad tevéd azt tisztemmé, uram!

ROMEO.

Hah! ugy vagyunk? víjunk hát csillagok!
 Lakom' tudod, hozz tintát, 's irlapot,
 'S fogadj póstát, ez éjjel elmegyek.

BOLDIZSÁR.

Uram, bocsáss meg; így nem hagylak én,
 Tekinteted mord, 's halvány, 's némi bal
 Sorsot jelent.

ROMEO.

No biz', csalatkozol,
 Menj, 's teljesítsd, miket parancsolék.
 Hát csak nem ira a' barát nekem?

BOLDIZSÁR.

Nem, jó uram!

ROMEO.

No semmi, menj csak el,
 És hozz lovat, tüstént otthonn leszek.

Boldizsár el.

Oh Juliám! veled fekszem ma éjjel.

Lássuk, mi módon! Oh r. sz! milly serényen
 Hatsz bé te a' kétségbeesett' agyába!
 Emlékezem, láték egy gyógyszerészt,
 'S e' tájt lakik, megjegyzém a' minap:
 Rongyolt ruhában, mord szemöldökökkel
 Gyógyszert szedett: arcán éh néze ki.
 Csonttá sanyarta őt a' szörnyű inség.
 Szegény boltjában teknősbéka függött,
 'S kitömve egy krokodil, 's más galád
 Halbőrök, és a' padpárkányokon
 Silány üres koroglyák' rendei,
 És zöld cserép köpöczék, hólyagok,
 Dohos magok, sok madzag-hulladék,
 'S ó rózsapépek gyéren szerteszórva,
 Hogy látszatuk legyen; 's én látva e'
 Nyomort, magamban így szólék: ha hogy
 Valakinek most méreg kellene,
 Bár kész halál eladni ollyat itt,
 E' rongyos ördög adna azt neki.
 E' gondolat saját szükségemet
 Futá elő csak, 's e' szükölködőnek
 Mérget nekem kell im eladnia.
 Ha jól irányzam, háza ez leszén.
 Ünnepe levén, a' koldus' boltja zárva.
 Hé gyógyszerész! hé! Zörget az ajton.

GYÓGYSZERÉSZ.

No's, ki zörget úgy?

ROMEO.

Jőj csak közelb ember! Látom szegény vagy,
 Fogd, negyven arany van itt, adj érte egy
 Kört mérget, olly serényen gyilkoló szert,
 Melly minden érbe rögtön szétoszoljon,
 Hogy szörnyet halj-n életűnt ivója,
 'S a' lélekzet' szekrénye olly ne-hón
 Ürüljön, mint a' hurgya puskapor
 Meggyújtva álgyu' morl t-rkán suhan ki

GYÓGYSZERÉSZ.

Olly mord szerem van, ám de Mantua
 Halált szab arra, a' ki azt elád.

ROMEO.

Olly meztelen vagy, 's inséggel teli,
 'S meghalni rettenessz? Óhség ül pofádon,
 Fanyalg szorútság, és szűk-ség szemedben,
 És hátadon rongyolt nyomor fityeg.
 Világ 's a' törvény nem barátaid,
 Nincs a' világnak olly törvénye, melly
 Meggazdagítson; oh! ne légy tehát
 Szegény, hanem szegj törvényt, 's vedd el ezt.

GYÓGYSZERÉSZ.

Szükségem, és nem kényem áll reá.

ROMEO.

Szükséged' én 's nem kényed' fizetem.

GYÓGYSZERÉS Z.

Tedd ezt akár minő híg szerbe majd,
 És idd meg, és bár volnál oly erős, mint
 Hús ember, átköltöztet az legott.

ROMEO.

Ne, fogd aranyad'! gonoszb méreg halandó'
 Lelkének ez, 's több gyilkolást tesz e'
 Czudar világon, mintsem e' szegény
 Habarcs, a' mellyet árulnod tilos.
 El én adok mérget neked, te azt
 Nekem nem adtál. Most isten veled!
 Végy eleményt, 's verődjél húšra majd.
 Jer enyhšzer, 's nem méreg, jer Juliám'
 Sirjába, mert ott hat hasznod reám. Elmennek.

MÁSODIK JELENET.

Lőrincz barát' ezellája.

JÁNOS BARÁT jő.

JÁNOS B.

Hé, szent Ferencz' barátja! bátya, hé!

LŐRINCZ B.

Ez mintha János társom' hangja volna.
 Isten vezérle vissza Mantuaból!
 Mit monda Romeo? 's ha írva az,
 Add iratát elé.

J Á N O S B.

A' hogy' menék.

Keresni egy meztlábú átyát
 Szent szerzetünkből útitársomúl,
 Ki itt a' várban kórokat vigasztal;
 'S hogy meglelém, a' város' kémei
 Gyanítva, hogy mi olly házban valánk,
 Hol dögragály dúlt, ránk pecsételék
 Ajtónkat, és távoznunk nem hagyának,
 'S ez Mantuaba mennem gátola.

L Ő R I N C Z B.

Levelém' ki vitte el hát Romeonak?

J Á N O S B.

Imhol van ismét, el nem küldhetém,
 Követre sem leltem, ki visszahozza,
 Úgy rettegek a' dögvészes ragályt.

L Ő R I N C Z B.

Boldogtalan sors! szent rendemre mondom,
 Nem volt csekélység a' levél, nyomos
 És drága tartalmu, 's elkéste sok
 Veszélyt okozhat. Menj János atya
 Törővasért, és hozd czellámba tüstént.

J Á N O S B.

Megyek, 's hozandok bátya, azt legitt

János barát el.

I. ŐRINCZ B.

Most hát magán kell a' sirboltba mennem;
 E' három óra közben Julia
 Fülkel, 's megátkoz majd, hogy Romeo
 Nem tudhatá meg e' történetet.
 De irok ismét Mastnaba, és
 Czellámba' tartom őt, míg Romeo
 Megérkezik. Szegény élő halott,
 Bezárva holtak közt a' sirban ott!

HARMADIK JELENET.

Temető, 's abba' egy' ravatal.

PARIS, 's APRÓDJA jönnek virágokkal, 's fáklyával.

PARIS.

Hagyd itt fiú! fáklyádat, 's menj tova;
 Vagy oltsd el inkább, hogy ne lássanak,
 Terülj le ott a' ternyőfák alatt,
 És tartsd a' vájt földhez közel füled,
 Nem járhat úgy majd láb e' sírmezőn
 (Tág, 's ingatag léven sírnak felásva.)
 Hogy meg ne halljad, 's fütytyents majd nekem
 Jelül, ha mit közölni hallasz. Add
 Nekem virágid'. Tégy mint meghagyám, menj.

APRÓD.

En szinte félek itt magányosan
 E' sirteren, de már csak megkísértem.

PARIS.

Kedves virág! menyekző ágyadat
 Behintem im virággal. Drága sir!
 A' melly körödben tartod az örök
 Létnek remekjét. Oh szép Julia!
 Ki angyalok közt vagy, fogadd el e'
 Vég kedvezést értem, ki életedben
 Tiszteltelek, 's most hogy meghalva vagy,
 Gyászdiacszel ékesítem sírodat.

A' fű fűtlyent.

A' gyermek intést ád, közelg akármi
 Milly átkozott láb bolyg itt éjjelen
 Gátolni gyásztisztelkedésemet,
 'S igaz szerelmem' ünnepélyit? És még
 Fáklyája van? Éj! fűdj el egy kisig. Hátra vonul.

ROMEO, és BOLDIZSÁR fáklyával, kapával 's m. e. jönek.

ROMEO.

Add a' kapát, 's azt a' vasat nekem
 Ne e' levél! 's lásd, hogy holnap korán
 Átnyújtsd atyám - 's uramnak. Add nekem
 Világod' is, 's ha kedves életed,
 Hallj, 's láss akármit is, távol maradj,
 'S bár mit tegyek, ne bolygass. E' halál'
 Ágyába részent én azért megyek le,
 Hogy nőmnek arcát lássam, és kívált
 Hogy holt ujáról egy becses gyűrűt
 Lehúzzak ott, mit fontos czélra kell

Fordítanom. Lódúl hát innen el!
 De hogyha visszatérsz kíváncsilag
 Kémelni, hogy mi szándokom tovább,
 Lelkemre! izre porra törlek én.
 'S ez éh kerítést testeddel behintem.
 Szándékom, és ez. éj zordon szilaj,
 Sokkal dühösb, 's kérlelhetetlenebb,
 Mint éhező tigris, 's tengervihar.

BOLDIZSÁR.

Megyek, 's nem háborgatlak, jó uram

ROMEO.

Úgy jóbarátként téssz velem. — Ne, fogd ezt!
 Isten veled! Légy boldog jó legény!

BOLDIZSÁR félre.

Én mind e' mellett itt elbúhatom
 Tartok szemétől, 's ezéjét salygam.

Hátra vonul.

ROMEO.

Undok gyomor! halálnak potroha!
 Melly béalád a' föld' legszebb falatját,
 Fel így feszitem rothadt torkodat.

Feltöri a' ravatal' ajtaját.

S jobban kitömlek im daczodra is!

PARIS.

Ez itt a' számkiüzött büszke Montague.
 Ki kedvesem' bátyját megölte (e' bú

Temette el, mondják, a' szép teremtest!)
 'S némely csufos gúnyt jött itt elkövetni
 A' holtakon. De majd nyakon kapom.
 Istentelen munkádtól szűnj, czudar!
 Űzhetsz-e a' halálon túl boszút?
 Várj, átkozott lator! megfoglak én,
 Fogadd szavam', jer, vár rád a' halál.

R O M E O.

Hogy vár, tudom, 's azért jövék ide.
 Ne ingerelj, jó ifjú! kéth'esettet,
 Menj, hagyj el engem. Nézd e' holtakat:
 Rémit senek meg ők. Oh, kérlek ifjú!
 Új bűnt ne halmozz, dűhre ingerelve
 Engem, fejemre. Oh távozz, hitemre!
 Jobban szeretlek téged, mint magam; mert
 Magamra hoztam fegyvert én ide.
 Ne várj, eredj! élj! és jövőre mondd:
 Megfutni készíté egy szánó bolond.

P A R I S.

Mosolygom én csak esdeklésidet,
 'S elfoglak itt, mint egy gonosztevőt.

R O M E O.

Még ingerelsz? Védj hát magad' kölyök!

Küzdének.

A P R Ó D.

Nagy isten! im bajt vinnak! őrt hívok.

Apród el.

PARIS.

Végem nekem! *(Elesik.)* Ha szánakodni tudsz,
 Oh nyisd fel e' sirt, 's fektess Juliához!
 Meghal.

ROMEO.

Hitemre! megteszem. Hadd lám ez arcot!
 Mercutio' vére, Paris, a' nemes gróf!
 Mit monda csak legényem, hogy lovaglánk',
 'S rendülve volt lelkem rá nem figyelt?
 Úgy vélem ezt: Parisnak kell vala
 Elvenni Juliát. — Nem úgy beszélt
 Vagy álmodám csak? vagy bűszült vagyok?
 Hogy Juliáról hallván őt beszélni,
 Úgy vélem azt? oh nyújtsd kezed', ki írva.
 Vagy vélem a' zord balsors' könyvibe!
 Dicső egy sirba teszlek téged én!
 Mit, sirba? Oh nem! fénytoronyba inkább,
 Megölt ifjú! mert Julia fekszik itt,
 'S szépsége e' sirt lakzis fényteremmé
 Alkotja. Nyúgoddjál te itt, halál,
 Holttól temetve el! Hányszor vigak
 Lettek halandók végóráikon, mit,
 Az ápolók vég élet-villanatnak
 Neveznek. Oh hogy' tudnám villanatnak
 Nevezni én ezt? Oh szerelmem! oh nőm!
 Bátor kiszivta már lélekzeted'
 Mézét, nem árta szépségednek a'

Halál; te nem vagy meghódítva még.
 Piroslik a' szépségnek czimere
 Még most is arczod - 's ajkidon, 's halál
 Nem tűzte halvány zászlóját ki' még ott.
 Tybalt! te itt fekszel véres mezedben?
 Oh! mit tehetnék kedvesbet neked,
 Mint hogyha e' kézzel, melly ifjuságod'
 Szétvágta, most ártódét tészem el?
 Bocsáss meg, bátyám! Drága Julia!
 Mért vagy te olly szép még? Azt véljem-e, hogy
 A' lénytelen halál szerelmes, és
 Hogy e' sovány undok szörny tégedet
 Itt kedveséül tart eme' homályban?
 Féltemben ettől itt lakom veled.
 'S a' zordon éj' e' kastélyát soha
 El nem hagyom többé. Itt, itt lakom
 Konorna-lányid — a' férgek között.
 Oh! itt fogok helyet nyugalmanál
 Örökre, 's itt rázom le a' kegyetlen
 Csillagzatok' jármát ezen világúnt
 Húsról. — Tekintsetek végsőt, szemek!
 Öleljetek végsőt, karok! 'S ti ajkak,
 Lélekzetem' kapúji! nyomjatok
 Törvényszerű csókkal pecsétet az
 Örök kötésre a' kufár halálnak.
 Jer zord kalaúz! fanyar vezér! te elszánt
 Kormányos, és hajtsd most a' fercsegő,

Szirtoknak elcsünt tengerkór hajódat!
 Ezt kedvesemnek! (iszik.) Oh hív gyógyszerész!
 Már ez serény szer! Így, csókkal halok meg!

Meghal.

LŐRINCZ B. jó a' temető' másik vége felől lámpá- al, törővas-
 sal, 's ásóval.

LŐRINCZ. B.

Oh szent Ferencz, segíts! hány izbe' meg
 Botlott az éjjel agg lábom sirokban!
 Ki vagy, ki illy későn társalkodol
 Holtakkal itt?

BOLDIZSÁR.

Barátod az neked,
 Ki tégedet jól ismer, szent atya!

LŐRINCZ B.

Áldás reád! mondd meg, jámbor barátom,
 Mi fákjya nyúltja vak halálfejeknek,
 'S férgeknek ott a' fényét hasztalan?
 Mint vélem, Capulet' sirjában ég az.

BOLDIZSÁR.

Ott, szent atyám! ott ég, 's uram van ott,
 A' kit szeretsz.

LŐRINCZ B.

'S ki az? szólj!

BOLDIZSÁR.

Romeo.

LŐRINCZ B.

Régen van ott?

BOLDIZSÁR.

Már fél órája telt.

LŐRINCZ B.

Jer vélem a' sirhoz.

BOLDIZSÁR.

Nem én, uram!

Azt tudja ő, hogy én elmentem innen,
'S engem halállal szörnyűkép ijeszte,
Ha megmaradnék lesni, mit művel.

LŐRINCZ B.

Várj hát, magam megyek. Milly félelem
Fogott el! Oh nagy bajtól tartok én!

BOLDIZSÁR.

Hogy itt aludtam e' ternyők alatt,
Azt álmodám, hogy gazdám küzde egy
Másikkal, és megölte.

LŐRINCZ B.

Romeo? Előbbre megy.

Jaj istenem! mi vér fertőzteti
E' boltozatnak kökűszöbjeit? —
Oh mit jelentnek e' véres 's uratlan
Kardok, hogy itt, e' békehelyt feküsznek

Szinvesztve? — Lemegy a' sírboltba.

Romeo? milly sápadott! és

Ki? még mi Paris is? 's még vérben ázva?

Oh milly mogorva óra vétke e'

Szörnyű eset! de im a' hölgy mozog.

JULIA felébred, 's fölkel.

JULIA.

Hol férjem? oh enyhítő szent atyám!

Emlékezem még jól, hol kellne lennem,

Ott is vagyok. Hol, hol van Romeom?

Nesz kívül.

LŐRINCZ B.

Zajt hallok; asszonyom! jer a' halálnak

Erőtetett álomnak 's dögragálynak

E' fészkiből; mert egy nagyobb erő,

Hogysen mi annak ellenállni bíránk,

Meggátolá szánlékunk'. Jer, jövel!

Im halva fekszik férjed kedleden;

És Páris is; jer elrendellek én

Egy szent apácza-szerzetben. Ne késsél

Kérdegetőleg, mert őr jön! jerünk

Jó Juliám! Nesz ismét.

En már nem várhatok.

Elmegy.

JULIA.

Eredj te csak, menj, mert én nem megyek.

Mi ez? kehely, hív kedvesem' kezébe

Szorítva? Látom, méreg volt kora
 Halála: oh goromba! mind meginni,
 'S nekem csak egy szíves cseppet se' hagyni,
 Hogy vinne véled? Ám megcsókolom
 Ajkad'; talán függ ott még egy kevés
 Méreg, 's ez enyhszertől meghalhatok.
 Hők ajkaid!

ELSŐ ŐR kívül.

No's gyermek! merre most?

JULIA.

A! zaj? — Hamar tehát — oh drága tör!

Romeo' törét felragadja.

Ne új hüvely! Magába dőfi azt.

Fogj rozslát, 's hagyj kimúlnom!

Romeora hanyatlik, 's meghal.

ŐRÖK jőnek, PARIS' APRÓDJával.

APRÓD.

Amott a' hely, hol a' szövetnek ég.

ELSŐ ŐR.

Vérfoltos a' föld, nézzétek körül
 Néhányan a' sirtért, 's bár kit találtok,
 Fogjátok el. Néhányan elmennek.

Szánandó látomány!

Itt fekszik a' gróf ölte, — 's Julia
 Vérezve, hön, és csak most halva még,

Ki két nap óta itt fekvék temetve.
 El a' herczeghez! 's mások Capulethez,
 'S költsétek a' Montagueokat fel! és
 A' többi kémlődjék; El más örök.

Hogy itt fekszenek
 A' búk, keservek, azt látjuk, de melly
 Kebebe' fekszik a' bűn, melly oka,
 Azt fel csak a' körülmények fedik.

Néhány ór jön Boldizsárral.

MÁSODIK ŐR.

Im Romeo' legénye! itt lelők —
 A' sirteren.

ELSŐ ŐR.

Vigyázzatok reá

Mig herczegünk eljő.

Egy más ór jó Lőrincz baráttal.

HARMADIK ŐR.

Itt egy barát, ki
 Remeg, sohajt, és sír. Ezen kapát
 'S ásót vevők el tőle jöttiben
 E' sirmezőnek tulsó résziről.

ELSŐ ŐR.

Nagyon gyanús, vigyázzatok reá is.

A' HERCZEG, 's kísérete jönnek.

HERCZEG.

Mi baj van ébren már ilyen korán,
 Melly éji nyúgalmunkból felriaszt.

CAPULET, CAPULETNÉ, 's mások jönnek.

CAPULET.

Mi az, hogy úgy kiáltnak mindenütt?

CAPULETNÉ.

A' nép az utcán Romeot kiált,
Egy: Juliát, más: Parist; 's mindenek
Rivalva futnak sírboltunk felé.

HERCZEG.

Mi rémülethang hegyzi így fülünket?

ELSŐ ŐR.

Főnség! gróf Paris ölvé fekszik itt,
És halva Romeo, és Julia,
Ki halva volt már, hő; 's csak most ölék meg.

HERCZEG.

Nyomozzátok ki e' rút gyilkolást.

ELSŐ ŐR.

Itt egy barát, és Romeo' legénye,
Ellátva eszközökkel a' halottak'
Sírboltjait feltörni

CAPULET.

Oh egek!

Ah hitvesem! nézd, mint vérzik leányunk!
Eltévedett e' tör, mert im üres
A' tokja Montague' oldalán, 's magát
Balúl hüvelyzé lányom' keblibe.

CAPULET NÉ.

Jaj! e' halottkép olly mint egy harang,
Melly sirba inti vénhedett korom'.

MONTAGUE 's mások jönnek.

HERCZEG.

Jer Montague! mert korán kelél te fel,
Látnod fiad' leszálni még korábban.

MONTAGUE.

Ah herczegem! kimúla nőm az éjjel:
Fiam' kiüztén támadt kinja fojtá
Meg őt, mi bú tör még vénségem ellen?

HERCZEG.

Tekints körül, 's láthat'd.

MONTAGUE.

Oh oktalan!

Miféle erkölcs már ez? vén apád
Előtt tolakszol hát a' sirba te?

HERCZEG.

Zárd a' szidalmak' ajtaját be még,
Mig felfedezzük e' kétségeket,
'S kitudjuk hű forrásuk' 's kútfejük';
S bútoknak én leszek vezére, 's a'
Halálig én vezetlek. Béke addig,
'S a' balsors tűrés' rabja hadd legyen.
Hadd jőjenek most a' gyanús felek.

LŐRINCZ B.

A' leggyanús b' szörnyű gyilkolásban
 Bár legtehetlenebb is én vagyok,
 Mert ellenem szól mind hely, mind idő.
 'S vádolni, 's védni állok itt magam',
 Okolva, 's mentve egyszersmind magam'.

HERCZEG.

Mondd el hamar hát, mit tudsz e' dologban?

LŐRINCZ B.

Rövid leszek, rövid lélekzetem nincs
 Olly hosszú, mint egy únató beszéd.
 E' holt Romeo e' Julia' férje volt.
 'S e' holt hölgy Romeonak hű neje.
 Én esketém meg őket titkosan.
 Násznapjok Tybalt' holta' napja volt,
 Kinek koránvaló halála az
 Új férjet e' városból számüzé,
 Kiért, 's nem Tybaltért sirt Julia.
 Ti, üzve tőle a' bu' ostromát,
 Eljegyzétek, 's erővel gróf Parishoz
 Akarátok adni; akkor vad szemekkel
 Hozzám jöven, sürgetve kért, találjam
 Módját, hogy e' másod férjhezmenéstől
 Megmentsem őt; vagy ott czellámba' meghal.
 'S oktatta mesterségemtől, neki.
 Egy altató szert adtam én, a' melly
 Mikép kívántam, úgy hatott, 's halálszint

Munkála rajt'. Azonban Romeonak
 Irtam, hogy e' gyászéjre itt legyen.
 'S majd őt a' kölcsönzött sírból kiveszszük,
 Mert hatni a' szer akkor megszünend.
 De az, ki postám volt, János barát.
 Véletlenül gátolva lett, 's az este
 Levelemmel együtt visszatért. 'S így én
 Az ébredés' órájában magam
 Jövék, az ősi sírból őt kivenni,
 Vélvén, hogy őt czellámban rejtve tartom,
 Mig Romeonak bizvást írhatok.
 De hogy' jövék (néhány perczcel korábban
 Az ébredésnél) már hív Romeo
 'S gróf Paris itt feküdtek halva; 's ekkor
 Ébredt a' hölgy, 's én kértem, jöjjon el,
 'S viselje tűrve égnek e' művét.
 Akkor kihajta egy zaj engemet, 's ő
 Kétségbe esvén, nem jött el velem,
 'S erőszakot tett, mint látszik, magán.
 Ez, mit tudok; 's a' házasság' tanúja
 Dajkája volt. Hibámból így ha mi
 Roszúl esett, ám áldozd fel előbb
 Nehány órával agg éltem', koránál,
 A' legkeményebb törvény' kényinek.

HERCZEG.

Mi szent atyának tudtunk téged eddig.
 Hol Romeo' legénye? szóljon ő.

BOLDIZSÁR.

Hogy halva Julia, én tőlem tudá meg
 Uram, 's a' postán jött el Mantuából
 E' helyre, és e' sírba, 's e' levelt
 Parancsolá korán atyjának adnom,
 'S halált ígért, hogy a' sírboltba ment,
 Ha el nem távozom, 's ott nem hagyom.

HERCZEG.

Add nékem a' levelt, hadd lássam azt,
 'S ki őrt hívott, a' gróf apródja hol van?
 Fió! felelj; mit mivelt itt urad?

APRÓD.

Behintni híve' sírját jött virággal;
 És messze állnom rendelt. 'S úgy tevék.
 A' sírt kinyitni még egy jött világgal,
 'S uram legott kardot rántott reá,
 'S én akkor elfuték, és őrt hívék.

HERCZEG.

Eme' levél igenli a' barát'
 Szavát, szerelm' folytát, 's halál' hírét.
 'S itt írja, hogy mérget vásárla egy
 Rongy gyógyszeréstől, 's azzal jött e' sírba,
 Meghalni, és fekünni Juliával.
 Hol a' két ellen? Capulet! Montague!
 Imhol gyűlölségtek' milly ostor érte:
 Szeretettel ölte ég meg kéjitek'

'S én is, hogy elnéztem viszázkodástok',
Egy pár rokont veszték. — Mind bűnhődénk.

CAPULET.

Óh bátya, Montague! nyújsd mostan kezed',
Ez lesz leányomnak jegydiája, többet
Nem kérhetek.

MONTAGUE.

De oh! én adhatok
Mert szinaranyból vésetem ki szobrát,
Hogy míg Veronát tudják e' neven,
Ne álljon olly dús szobra senki másnak,
Mint a' hűséges, 's tiszta Juliának.

CAPULET.

Olly gazdagon feküdjék vőm nejével;
Szegényeket dagályunk áldozá fel!

HERCZEG.

Mord békülést hoz e' reggel magával,
Bús a' nap, arczát fellegek földik.
Foglalkodunk még e' dolgok' bajával:
Némelly kegyelmet nyer, más bűnhődik.
Mert olly kinos sors nem volt még soha,
Mint Romeo szenvedt, és Julia.

T u d n i v a l ó k.

1. **A'** magyar tudós társaság ezen munkának csak kiadója lévén, nem kezeskedik a' benne követett nyelvszabályokról, sem írásmódról, sem végre akármilyen nyelvet 's írást illető elvekről: egyedül arra kívánt a' kéziratok' bírálatában ügyelni, hogy az elfogadott és sajtó alá bocsátandó munka, mint egész egy vagy más tekintetből, ajánlható legyen, 's a' literatura' jelen állapotjában kiadásra méltónak tartathassék.

2. Nem vizsgálhatván meg a' benyújtott kéziratokat a' társaság fejenként és egészben; ez, u. m. *Romeo és Julia*, szomorújáték Shakespeare-től, fordítva Náray Antal által, Schedel Ferencz titoknok és Balogh Pál r. tag', mint e' végre hivatalosan megbízottak' ajánlására adatott sajtó alá.

3. E' szomorújáték azon 71 közül való, melyek' fordítására a' társaság 1831-ben júniusban tagjait, és 1832-ben martiusban a' magyar írókat általjában felszólította.

4. A' társaság által kiadott kéziratok közül ez LVIII-dik számu.

Pesten, novemb. 6. 1839.

D. SCHEDEL FERENCZ,
titoknok.

A' magyar tudós társaság' költségein a' következő szépliteraturai munkák jelentek meg, 's Eggenberger J. és fia megbízott középponti könyvárosoktól megkaphatók:

KAZINCZY FERENCZ', eredeti munkái. Első kötet. Poetai munkái, XIX és 305 lap. Kötve postapap. 1 ft 36 kr. ; nyomt. pap. 1 ft. 12. kr.

— — Második kötet. Utazások, öszv. 424 lap. postapap. 2 ft. 10 kr., nyomt. pap. 1 ft. 40 kr. ep.

EREDETI JÁTEKSZIN. Kiadja a' m. tud. társaság. Posta pap. kötve.

I. VÉRNÁSZ. (Első pályadíjt nyert) szomorujáték, 5 felv. *Vörösmarty Mihál*. Második kiadás. 48 kr.

II. TIRUS. (Második pályadíjt nyert) szomorujáték, 5 felv. Szerzője *Horváth Cyrill*. 40 kr.

III. FALUSI LAKODALOM. (Másod karbeli jutalom) vígjáték, 3 felv. Irta *Jakab István*. 36 kr.

IV. ÁTOK. Dramai költemény. Irta *Tóth Lőrincz*. 45 kr.

V. ZSARNOK APA. Drama 5 felv. Irta *Jakab István* 32 kr.

VI. EKEBONTÓ BORBÁLA. Szomorujáték 5 felv. Irta *Tóth Lőrincz*, 36 kr.

VII. AZ ATYÁTLAN. Szomorúját. *Tóth Lőrincz-től.* 36 kr.

KÜLFÖLDI JÁTEKSZÍN. Kiadja a' m. t. t.

I. IPHIGENIA. Drama Goethétől Ford. *Kis János.* 30 kr.

II. NŐK' ISKOLÁJA. Vigjáték Molièretől, ford. francz. *Árvay Gergely.* 30 kr.

III. A' NŐTELEN PHILOSOPHUS. Vigjáték Nótától. Ford. olasz. *Császár Ferencz.* 30 kr.

IV. A' JÁTEKOS. Drama Ifflandtól. Ford. *Thaller István.* 30 kr.

V. ALZÍR. Szomorúját. Voltairétől. Ford. francz. *Jakab István.* 24. kr.

VI. TANCRED. Szomorúját. Voltairétől. Ford. francziából *Árvay Gergely.* 26 kr.

VII. A' BOT-CSINÁLTA DOCTOR. Vigjáték Molièretől. Ford. francz. *Kazinczy Ferencz.* 23 kr.

VIII. BARNHELMI MINNA. Vigjáték Lessingtől. Ford. *Kazinczy Ferencz.* 36 kr.

IX. TURANDOT. Tragicomoedia, Gozzi után Schiller Ford. *Gáthy János.* 36 kr.

X. A' VÉGRENDELET. Drama 5 felv. Ifflandtól. Ford. *Külkey Henrik.* 36 kr.

XI. ORESTES. Szomorújáték 5 felv. Alfieritől. Fordította olasz. *Császár Ferencz.* 26 kr.

XII. SOFONISBA. Szomorúját. 5 felv. Alfieritől. Fordította olasz. *Császár Ferencz.* 26 kr.

XIII. MESSINAI HÜLGY. Szomorúját. Schillertől. Ford. *Szenvey József.* 201 lap. 50 kr.

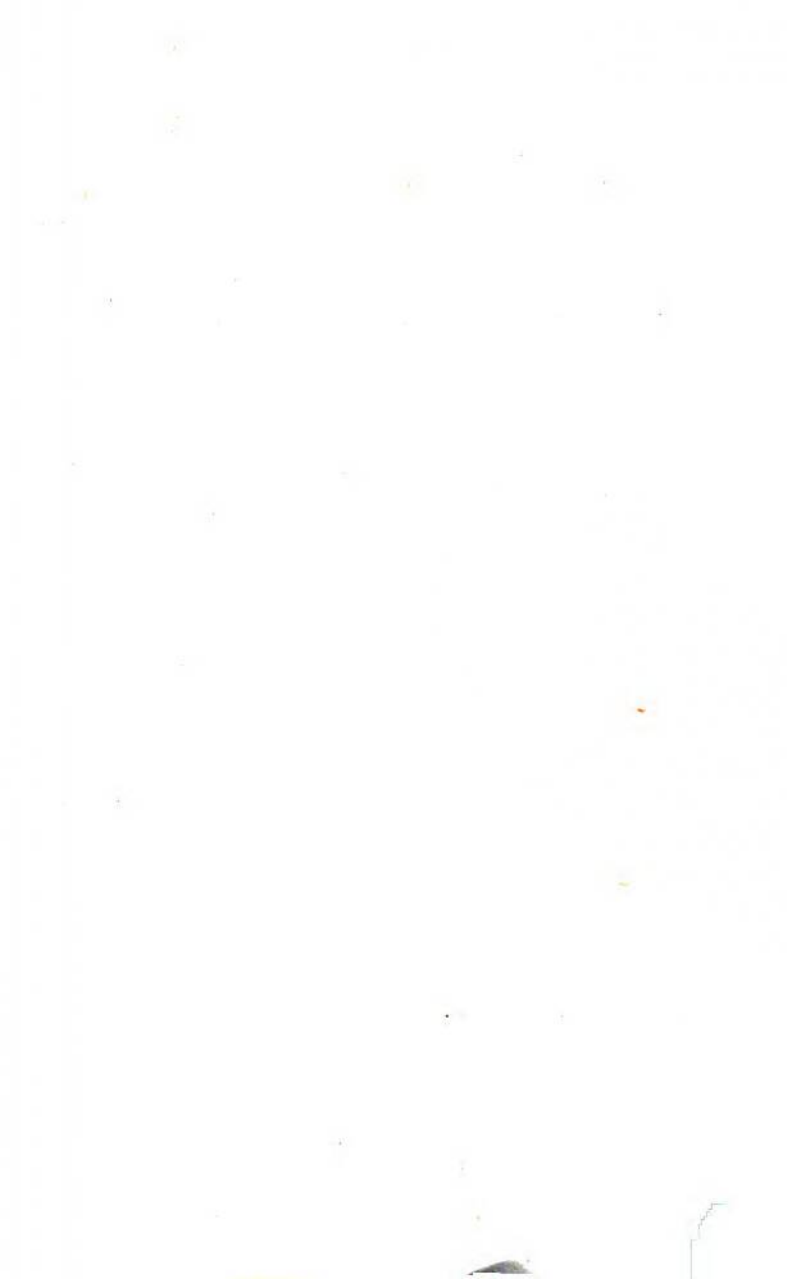
XIV. A' ZÁSZLÓTARTÓ. Vigj. Schrödertől, ford.
Molnár Sándor. 24 kr.

XV. 1. A' LEVELEZŐK. 2. Ész és szív, vigjátékok, Steigentesch ut. *Külkey.* 3. KÉNYTELEN HÁJASSÁG, vigj. Molière ut. *Kazinczy Ferencz.* 30 kr. ep.

XVI. RÁGALOM' ISKOLÁJA. Vigj. angolból, Sheridan ut. *Tóth Lőrincz.*

XVII. ROMEO ÉS JULIA. Szomorúj. angolból Shakespeare ut. *Náray Antal.*

MAGYAR JÁTEKSZÍNI JUTALMAZOTT FEJELETEK, a' m. tud. társaságnak ezen kérdésére: „Miképen lehetne a' magyar játékszínt Budapesten állandóan megállapítani? (Fáy Kálmán és Jakab' fejeletik). Középsz. pap. 36 kr. Postap. 48 kr.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z17455

